

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 5: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Yaşadığım Yerdeki Ekonomik Faaliyetler	5
Ekonomik Faaliyet Türleri.....	6
Çevremdeki Meslekler	9
Ekonomi ve Hayatım	13
Üretim Yolculuğu	15
Yeni Fikirler Geliştiriyorum	18
Haklarımı Bilerek Yaşıyorum	20
Örnek Sorular	23
Etkinlikler	25
Test Soruları	31
Ödev Soruları	33

ÜNİTE 6: EKTİN VATANDAŞLIK

Halkın Hizmetinde Olanlar	37
Resmi Kurumlar	37
Sivil Toplum Kuruluşları	39
Yaşadığımız Yerlerin Yöneticileri Kim?	42
Katılım Hakkı ve Düşünce Özgürlüğü	47
Egemenlik ve Milli Bağımsızlık Sembollerimiz	49
Örnek Sorular	53
Etkinlikler	55
Test Soruları	61
Ödev Soruları	65

ÜNİTE 7: KÜRESEL BAĞLANTILAR

Yaşadığım Yer ve Ekonomi	69
Teknolojinin Ticarete Etkisi	73
Ulaşım ve Teknoloji	75
Turizm - İnsanları Birbirine Bağlar	77
İnsanlığın Ortak Mirası	79
Örnek Sorular	83
Etkinlikler	84
Test Soruları	90
Ödev Soruları	92

CEVAP ANAHTARI	94
----------------------	----

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

- Yaşadığı yerin ve çevresinin ekonomik faaliyetlerini analiz eder.
- Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanıır.
- Çevresindeki ekonomik faaliyetlerin, insanların sosyal hayatlarına etkisini analiz eder.
- Temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik ürünlerin üretim, dağıtım ve tüketim ağını analiz eder.
- İş birliğı yaparak üretim, dağıtım ve tüketime dayalı yeni fikirler geliştirir.
- Bilinçli bir tüketici olarak haklarını kullanır.

Yaşadığım Yerdeki Ekonomik Faaliyetler

Yaşadığınız bölgenin özelliklerini düşünerek, hangi ekonomik faaliyetlerin yapıldığını sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız.

İnsanlar günlük hayatlarında birçok şeye ihtiyaç duyarlar. Bu ihtiyaçların bir kısmını kendileri karşılayabilir. Fakat insanların ihtiyaçları sınırsız olduğu için bu ihtiyaçlar hiç bitmez. Bu nedenle başka insanlarla iletişime geçmek zorundadırlar. Karşılayamadıkları ihtiyaçlarını satın alarak karşılamak zorundadırlar. Bu durum insanlar arasındaki alışverişi ortaya çıkarmıştır. Bu alışverişe **ekonomi** denir.

Bizim buralarda kış mevsimi çok uzun sürer ve çok fazla kar yağar. Bu nedenle tarımsal faaliyetler zor şartlarda gerçekleşir. Dağlık ve engebeli yapıya sahip bir coğrafyamız olduğu için bölgede ulaşım oldukça zordur. Bu nedenle sanayi de gelişmemiştir. Bölgemizdeki insanların ekonomik kazançları genellikle hayvancılığa dayanır.

Benim yaşadığım bölgede çok geniş düzlük alanlar bulunur. Bu nedenle buralarda iklim şartlarımıza uygun tarım ürünleri yetiştirilir. Yetiştirdiğimiz bu ürünleri tüm ülkeye satıyoruz ve ekonomik kazanç elde ediyoruz

Bizim burada birkaç yıl önce yapılan kazılarda bakır madeninin olduğu ortaya çıktı. Bizim köyden babamla beraber 20 kişi bu madende çalışmaya başladı. Babamın ve arkadaşlarının düzenli bir geliri oldu.

Bir bölgedeki iklim şartları, yeryüzü şekilleri, doğal ve tarihi güzellikleri, yer altı kaynakları ekonominin seyrini belirler. İnsanlar buldukları bölgedeki imkânlarla göre ekonomik faaliyetler içerisinde bulunurlar.

Ekonomik Faaliyet Türleri

Tarım

İklim şartlarının uygun olduğu bölgelerde akarsuların varlığıyla verimli tarım toprakları oluşur. Çiftçiler bu bölgelerde iklime uygun tarım ürünleri yetiştirir.

Sanayi

Ulaşımın gelişmiş olduğu alanlar sanayi tesislerinin kurulumu için elverişli yerlerdir. Bu alanlarda kurulan tesisler insanlara iş imkanları sunar.

Madencilik

Yer altı kaynaklarının zengin olduğu alanlarda bulunan madenler, yeryüzüne çıkarılarak işleneceği tesislere götürülür.

Turizm

Turizm faaliyetleri bacasız sanayi olarak nitelendirilir. Bir ülkenin denize göre konumu, tarihi ve doğal güzellikleri turizm faaliyetlerinin gelişmesinde etkilidir. Turizm hem ülke için döviz kaynağı olur, hem de bölge halkı için ekonomik kaynak oluşturur.

Hayvancılık

Tarım ve sanayi tesisleri için uygun olmayan alanlarda, hayvancılık faaliyetleri ön plana çıkmıştır. Bu faaliyetler bölgenin yapısına göre farklılık gösterir. Büyükbaş, küçükbaş, arıcılık, kümes hayvancılığı gibi.

Hizmet

Kalabalık nüfuslu yerleşim yerlerinde insanların her türlü ihtiyacını karşılamak amacıyla farklı sektörler oluşturulmuştur. Sağlık, eğitim, ulaşım gibi sektörler hizmet sektörü içerisinde yer alır.

Beraber Yapalım - 1

Türkiye'deki bölgelerin genel özelliklerini düşündüğünüz zaman, hangi bölgede;

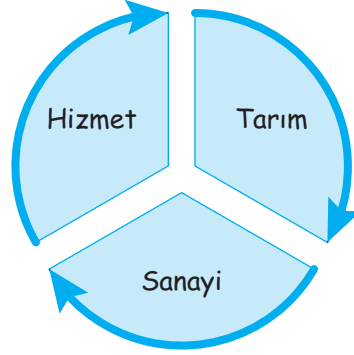
- Hayvancılık faaliyetleri yapılır:
- Sanayi tesisleri yoğunluktadır:
- Tarımsal faaliyetler daha fazladır:
- Turizm sektörü daha canlıdır:
- Madencilik faaliyetleri fazladır:

Çevremdeki Meslekler

← Çevrenizdeki büyüklerinize sorarak onların çocukluk dönemlerinde hangi meslekler olduğunu öğreniniz. Bu mesleklerin yerini günümüzde hangi meslekler almış olabilir, arkadaşlarınızla tartışınız.

Meslek grupları genel olarak üç ana bölüme ayrılır.

Zamanında buralarda bakır döven ustaların sesinden durulmazdı. Alt mahalleden duyulurdu ustaların gürültüsü. Kendi aramızdan çıkan bakırlar buralarda işlenirdi. Şimdilerde ise birkaç usta kaldı. Onlar da ne zaman iş olursa o zaman çalışıyorlar. O ustaların yerini fabrikalardaki makineler aldı.

İnsanların ihtiyaçlarına göre çeşitli meslek grupları oluşmuştur. Bu meslekler zamanla ihtiyaçların değişmesi ve teknolojinin gelişmesi ile farklılık göstermiştir. Meslek oluşumları, bölgelerin coğrafi ve ekonomik özellikleri ile paralellik göstermektedir.

Karadeniz Bölgesi, dört mevsim yağış alan ormanlık bir bölgedir. Bu nedenle bölgede orman ürünlerine bağlı meslekler gelişmiştir. Ormancılık, ahşap işlemciliği, orman mühendisliği gibi. Ayrıca Karadeniz'e kıyısı olan yerlerde balıkçılık faaliyetleri oldukça fazla yapılmaktadır.

Akdeniz Bölgesi, güneşli gün sayısının fazla olması ve sığ denizinin etkisiyle, Türkiye'de deniz turizminin en fazla yapıldığı bölgedir. Bu nedenle bölgede turizm üzerine kurulu ekonomik faaliyetler gelişmiştir. Gerek mevsimlik gerekse sürekli olarak birçok insan bu bölgede çalışmaktadır.

Marmara Bölgesi ülkemizin ulaşım konusunda en elverişli yeridir. Bu nedenle bölgede çok sayıda sanayi tesisi bulunmaktadır. Nüfus yoğunluğu da oldukça fazladır. Bu yoğunluk nedeniyle bölgede her sektörden meslek grubuna fazlasıyla rastlanır.

Ege Bölgesi, Akdeniz ikliminin yaşandığı diğer bir bölgemizdir. Bölgenin elverişli iklimi ve verimli tarım alanları nedeniyle nüfusun kırsal kesimi tarımsal faaliyetlerde bulunan çiftçilerden oluşmaktadır. Ulaşım imkânlarının kolaylığı bölgede sanayi tesislerinin kurulmasına, limanın varlığı ise ticaretin gelişmesine neden olmuştur. Bölgede denize kıyısı olan alanlarda turizm sektörü gelişmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, önemli tarihi güzellikleri nedeniyle son dönemlerde iç turizmde etkili olmaktadır. Bölgenin ovalarında ve platolarında tarımsal faaliyetler yapıldığı için çiftçilik en yaygın meslek grubudur. Batman ve çevresinde çıkarılan petrol, bölgede maden işçiliği ve mühendisliğinin aranan meslekler olmasını sağlamıştır. Ayrıca bölgenin yöresel gıda sektörü, tüm ülkede tanınmaktadır. Bu nedenle bölgede aşçılık ve lokanta işletmeciliği önemli mesleklerdendir.

Doğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin en engebeli bölgesi olduğu için bölgede tarımsal alanlar çok sınırlıdır. İklim şartları tarıma uygun olmadığı için genel olarak hayvancılık gelişmiştir. Bu nedenle bölgede et ve süt ürünlerine bağlı meslekler gelişmiştir.

İç Anadolu Bölgesi'nde geniş tarım alanları ve bölgedeki karasal iklim nedeniyle genellikle tahıl tarımı yapılmaktadır. Bu nedenle çiftçilik mesleği yaygındır. Bölgedeki sanayi tesisleri ise fabrika işçiliğinin ve ticarete bağlı olarak birçok mesleğin gelişmesini sağlamıştır.

Acaba büyüyünce hangi mesleği seçmeliyim?

Ekonomi ve Hayatım

Bir köyde yaşadığınızı düşünün. Bu köyün alt tarafına şehirler arası bir yol yapılıyor ve yolun kenarında sizin de bir araziniz var. Bu araziyi nasıl kullanılırsanız daha iyi bir gelir elde edersiniz? Arkadaşlarınıza anlatınız.

Biz köyde yaşayan iki arkadaşız. Okulun açık olduğu dönemde şehirdeki yurttaki kalıyoruz. Yaz aylarında ise köyde tarlada ailemize yardım ediyoruz. Arkadaşımınla bir gün tarladan dönerken köyün alt tarafındaki yolda trafiğin sıkıştığını gördük. Ufak bir kaza vardı. Arabaların kenarından ilerlerken bir adam yanımıza yanaştı ve elimizdeki elmaların kaç lira olduğunu sordu. Bizde satılık değil bahçemizden topladık dedik ve ikram ettik. Çok beğendiler. Bu olay üzerine arkadaşımınla oturup bir karar verdik. Bahçeden topladığımız elmaları yol kenarında satmaya başladık. Sadece birkaç saat içinde bütün elmaları satıyorduk. Yaz bittiğinde ise okul masraflarımızı karşılayacak paranın çok daha fazlasını kazanmıştık

Çevremizdeki ekonomik faaliyetler bizim yaşantımızı değiştirebilir. Elde ettiğimiz gelir ile sosyal yaşantımız değişir. Yeni iş imkânları bizlere yeni yaşantıların kapısını açabilir.

Köylerinde bulunan yer altı şehrinin turizme açılması ile köylüler ürettikleri organik malzemeleri turistlere satmaya başladılar.

İklim şartlarının elverişsiz olduğu dağlık bir bölgede yaşayan işsiz genç, kış aylarında yolda kalan arabalara kar zinciri satarak geçimini sağlamaya başladı.

Üretim Yolculuğu

Evinizdeki buzdolabını açın ve içinden bir ürün seçin. Seçtiğiniz ürünün sizin dolabınıza gelene kadar hangi aşamalardan geçtiğini sınıfta anlatın.

Kullandığımız ürünlerin hepsinin bizlere gelene kadar bir yolculuğu vardır. Bu yolculuk kimi zaman çok uzun sürer, kimi zamansa direk tarladan mutfağımıza girer. Bazı ürünler tarladan toplandıktan sonra sanayi tesislerinde işlenir. İşlenen ürünler bambaşka bir hal aldıktan sonra bizlere ulaşır. Örneğin tarladaki pamuk, toplanıp işlendikten sonra farklı kıyafetler olarak bizlere ulaşır. Fakat gıda maddelerinin çoğu özellikle sebze ve meyveler tarladan toplandıktan sonra direk sofralarımızdaki yerlerini alır.

Berberer Yapalım - 2

Aşağıda verilen tabloyu doldurunuz.

İşlenmemiş Ürünler	İşlenmiş Ürünler
Domates	Meyve Suyu

İhtiyaçların karşılanması amacı ile bir ürünün ortaya konmasına **üretim** denir.

Elde edilen herhangi bir ürünün ya da hizmetin tüketicilere ulaştırılmasına **dağıtım** denir.

Üretilen ve dağıtımı yapılan malzemelerin kullanılmasına **tüketim** denir.

Tüketim aşaması bitip, kullanılan ürünlerin doğru geri dönüşümü, üretim aşamasını yeniden başlatır. Kullanılan ürünlerin geri dönüşüme gönderilip doğru şekilde ayrıştırılması ve tekrar işlenmesi hem doğamızın kirlenmesini, hem de doğal kaynaklarımızın tükenmesini önler. Bu nedenle geri dönüşümün tüm yurttaki bilinçli bir şekilde uygulanması gerekir.

Beraber Yapalım - 3

Verilen alana geri dönüşümün doğru uygulanıp insanların bilinçlenmesi için bir afiş hazırlayınız.

Yeni Fikirler Geliştiriyorum

Bulduğunuz şehirde insanlara yararlı olmak ve ekonomik gelir elde etmek için ne gibi yatırımlar yapardınız, arkadaşlarınıza anlatınız.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ekonomik yatırımlar oldukça önemliydi. Yabancıların elinden kurtulmuş, her tarafı yıkılmış, halkın büyük bölümü fakirlikle boğuşan yeni ülkenin ekonomik hamleler yapması gerekiyordu. Yapılacak olan hamlelerin milli olması, ülkenin kendi hammaddesiyle oluşturulması gerekiyordu. Bu nedenle İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar Trakya bölgesinde bulunan Alpullu kasabasına bir şeker fabrikası yapılması kararı verildi. Bu kararın alınmasındaki temel etken, şekerin üretilmesi için gerekli olan hammaddenin yani şeker pancarının ülkemizde rahatlıkla yetiştirilebilmesiydi. Kurulan fabrika sayesinde yöre halkı ekonomik gelir elde ederken Türkiye Cumhuriyeti ekonomisi de güç kazanacaktı. Alpullu şeker fabrikasının üretime başlamasından sonra ülkenin birçok yerinde yeni fabrikalar kuruldu. Bu fabrikalarla kendi hammaddemizi işleyip kendi şekerimizi piyasaya sürmeyi başardık

Beraber Yapalım - 4

Verilen metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde kurulan fabrikalar arasında şeker fabrikasının yer almasının temel sebebi nedir?

.....
.....

2. Alpullu şeker fabrikasının üretime geçmesinden sonra ülkenin farklı yerlerinde de şeker fabrikası kurulmasını nasıl açıklarsınız?

.....
.....

Büyüklerimiz bize bir dünya bıraktı. Fakat gelişen teknoloji ile dünyamızda çeşitli sorunlar oluşmaya başladı. Bu sorunlara çözüm bulmak yerine en başta bu sorunların oluşmaması için uğraşmamız gerekirdi. Fakat bu sorunlar günümüzde günlük hayatımızı olumsuz etkilemeye başladı. Trafik, hava kirliliği, çevre sorunları, salgın hastalıklar...

Yaşadığımız çevredeki sorunlara çözüm yolları bulmak için fikirler üretmemiz gerekir. Bu fikirlerin işe yaraması için önceden kullanılmış fikirlerden bağımsız yenilikçi fikirler olması gerekir. Bu fikirlerin ortaya çıkması içinse kişilerin hep birlikte hareket ederek fikir alışverişi yapmaları gerekir. Oluşturulacak sosyal sorumluluk projeleri ile insanlar bilinçlendirilip, daha güzel bir dünyada yaşanabilir.

Toplumun ihtiyaçlarına ve sorunlarına göre yapılan çalışmalar hayatımızı kolaylaştırmaktadır.

Siz de çevrenizdeki sorunları düşünerek, bu sorunlara üretebileceğiniz bir çözüm yolunu sınıfta arkadaşlarınıza tanıtınız.

Haklarımı Bilerek Yaşıyorum

Hafta sonu bebeğimiz için alışveriş yapmaya çıktık. Eşimle beraber hem market alışverişini yaptık hem de bebeğimizin ihtiyaçlarını aldık. Aldığımız ürünleri eve gelip dolaba yerleştirdikten sonra, bebeğimizin eşyalarını açtık. Aldığımız ürünlerin içerisinde bulunan kıyafetlerden birinin defolu olduğunu fark ettik. Mağazada baktığımızda üründe hiçbir sorun yoktu. Fakat paketleme esnasında bir hata yapılmıştı büyük ihtimalle.

Ertesi gün öğle tatilinde mağazaya fişimle beraber gidip durumu anlattım. Mağaza çalışanları beni yetkiliye yönlendirdiler. Yetkiliye de durumu anlattıktan sonra ürünün değiştirilmesini istedi. Çünkü gelmeden önce genel ağdan yaptığım araştırmaya göre aldığım ürünün faturasıyla beraber mağazaya götürdüğümde hiçbir sorun olmasa bile yedi gün içerisinde değiştirme hakkım vardı. Yetkili oradaki görevlilere ürünün yenisiyle değiştirilmesini ve verilecek ürünün kontrol edilmesini söyledikten sonra benden de mağazaları adına özür diledi.

Tüketici: Herhangi bir malı ya da hizmeti kullanan, satın alan, tüketen kişilere tüketici denir.

Bilinçli Tüketici: Yapacağı alışverişlerde ihtiyaçları doğrultusunda hareket eden, aldığı ürünleri kullanma kılavuzu doğrultusunda kullanan, ürünlerini alırken fiş, fatura ve garanti belgesini alan kişilere bilinçli tüketici denir.

Ayıplı Mal: Alınan ürünün renginde, ambalajında, herhangi bir yerinde tüketicinin beklentisini karşılamayan ürünlere denir.

Alışverişte Nasıl Davranmalıyız?

Bir ürüne ihtiyacımız varsa ve almaya karar vermişsek, bu ürünü öncelikle hangi mağazadan almamız gerektiğine karar vermeliyiz. Fiyat araştırması yapıp aynı kalitedeki ürünler içerisinde bütçemize en uygun olanı seçmeliyiz. Eğer alacağımız ürünlerin sayısı fazla ise mutlaka listemizi hazırlayıp öyle gitmeliyiz.

Alışveriş sırasında ürünleri almadan önceden bozulma ihtimali olan ürünlerin son kullanma tarihine mutlaka bakmalıyız. Bize söylenen fiyat ile fişindeki fiyatın aynı olmasına dikkat etmeliyiz.

Aldığımız ürünün kullanma kılavuzunu mutlaka okumalıyız. Eğer bize belirtilen ürün ile aldığımız ürün arasında fark varsa fişimizle beraber gidip ya ürünü değiştirmeliyiz ya da paramızın iadesini istemeliyiz. Eğer bu konuda hakkımızı alamazsak haklarımızı koruyan kurumlara başvurmalıyız.

Tüketici Haklarını Koruyan Kurumlar

- ➔ Tüketici Sorunları Hakem Heyeti
- ➔ Tüketici Mahkemeleri
- ➔ 175 Alo Tüketici Hattı
- ➔ Tüketici Bilgi Sistemi (www.tuketici.go.tr)
- ➔ Ticaret Bakanlığı
- ➔ Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü

Örnek Soru

Türkiye'de yapılan ekonomik faaliyetlerin bir kısmı görsellerde verilmiştir.

Türkiye'de yapılan ekonomik faaliyetler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisini söylemek doğru olmaz?

- A) Türkiye'deki ekonomik faaliyetler bölgeler arasında çeşitlilik göstermektedir.
- B) Türkiye'de bulunan verimli araziler, tarım için elverişli alanlar oluşturmaktadır.
- C) Türkiye'deki ekonomik faaliyetler içerisinde en fazla kazanç sağlayanı turizmdir.
- D) Gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin çeşitlilik kazanmasında, bölgelerin coğrafi özellikleri etkilidir.

Biz Çözdük

Türkiye bulunduğu konum itibarıyla, farklı iklimlerin görüldüğü, yeryüzü şekillerinin kısa mesafelerde değişik kazandığı bir ülkedir. Bu nedenle farklı ekonomik faaliyetler gerçekleştirilebilmektedir. Yapılan bu faaliyetlerin ekonomik getirileri farklılık göstermektedir. Fakat turizm faaliyetlerinin en fazla gelir getiren faaliyet olduğunu söylemek doğru olmaz. Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

Örnek Soru - 1

İnsanlar ihtiyaçları doğrultusunda her gün farklı yerlerden alışveriş yapmaktadır. Yapılan bu alışverişler esnasında bazen olumsuzluklarla karşılaşmaktadır. Aldığımız ürünlerin, ambalajında, içeriğinde sorunlar görülebilmektedir. Bu tarz ürünlere ayıplı mal denmektedir.

Yapılan bir alışverişte ayıplı bir malla karşılaşılması durumunda aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru olmaz?

- A) Ürünün alındığı yere gidilip değiştirmeleri için yetkililerle görüşülmeli
- B) Tüketici hakları mahkemesine dilekçe verilmeli
- C) Ürünü aldığımız yerin muhtarına gidip gerekli şikâyetlerde bulunulmalı
- D) Alo 175 Tüketici Haklarını arayarak gerekli bilgilendirme yapılmalı

Sen Çöz - 1

Örnek Soru

Ekonomik faaliyetler tarım, turizm, hizmet, sanayi, ticaret, madencilik, hayvancılık ve ormancılık gibi farklı alanlara ayrılmaktadır. Bu ayrımın temel sebebi, yapıldığı bölgelerin coğrafi özellikleri ve kaynaklarıdır.

Hizmet sektörünün gelişmiş olduğu bir bölge ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanmak doğru olur?

- A) Genel olarak ılıman iklim kuşağında yer alan bir yerdir.
- B) Ekonomik, eğitim ve kültürel alanlarda gelişmiş bir bölgedir.
- C) Yer altı ve yer üstü kaynakları oldukça zengindir.
- D) Diğer bölgelere göç veren yerlerdir.

Biz Çözdük

Hizmet sektörünün gelişmiş olduğu bölgeler, insanlara eğitim, sağlık, ulaşım ve sosyal faaliyetlerde daha fazla hizmetin sunulduğu yerlerdir. Bu nedenle diğer bölgelere gelişmişlik seviyeleri daha fazladır. Doğru seçenek B'dir.

Örnek Soru

Doğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin yeryüzü şekilleri bakımından en engebeli alanları arasında yer alır. Bu nedenle bölgede ulaşım oldukça zordur. Engebenin fazla olması ve iklim şartlarının elverişsiz olması nedeniyle de bölgede tarımsal alanlar kısıtlıdır. Bu nedenle bölge halkının en önemli ekonomik faaliyeti hayvancılıktır.

Öğretmenin verdiği bilgilere göre Doğu Anadolu Bölgesi'nde aşağıdaki meslek gruplarından hangisine daha fazla ihtiyaç vardır?

- A) Veteriner
- B) Ziraat Mühendisi
- C) Makine Mühendisi
- D) Maden Teknikeri

Biz Çözdük

Doğu Anadolu Bölgesi'nde hayvancılık faaliyetlerinin yapılması ile hayvan hastalıklarının tedavisinin önemi artmıştır. Bu nedenle bölgede veterinerlere olan ihtiyaç oldukça fazladır. Doğru seçenek A'dır.

Etkinlik - 1

Çevrenizde gördüğünüz herhangi bir toplumsal sorunu düşünerek aşağıdaki yerleri doldurunuz.

Toplumsal sorun

.....
.....
.....

Sosyal sorumluluk projesi

.....
.....
.....

Hazırlık aşaması

.....
.....
.....

Projede yapılması gerekenler

.....
.....
.....

Projenizle beraber ne gibi değişimler görülebilir

.....
.....
.....

Proje aşamasında insanların nasıl davranması gerektiği

.....
.....
.....

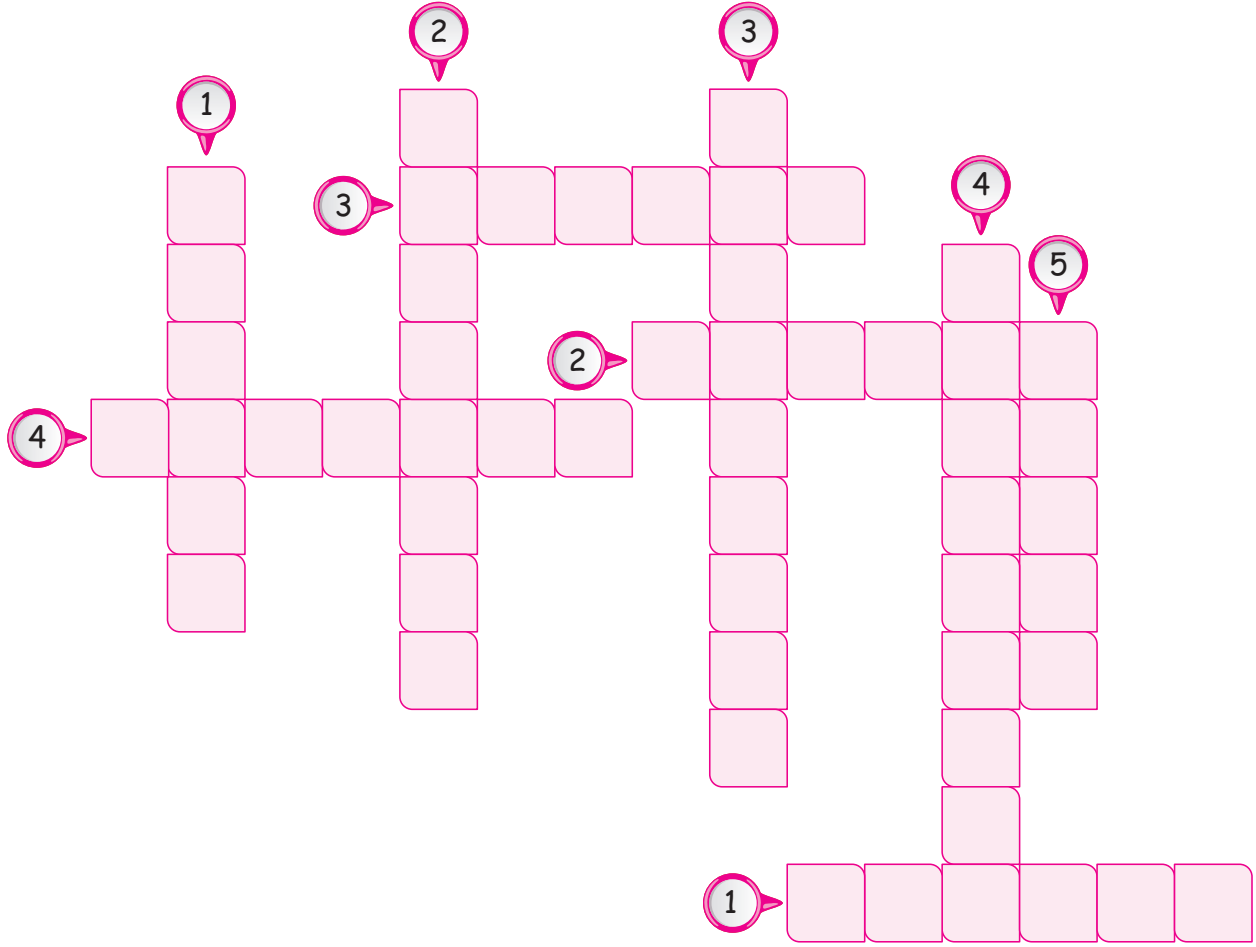
Etkinlik - 2

Aşağıdaki cümlelerde doğru olanları ✓, yanlış olanları ✗ ile işaretleyiniz.

			
		Doğru	Yanlış
a.	Bir bölgenin coğrafi yapısı, o bölgenin ekonomik faaliyetleri üzerinde çok büyük etkiye sahiptir.		
b.	Yazların uzun sürdüğü güneşli gün sayısının fazla olduğu Karadeniz Bölgesi'nde turizme bağlı meslekler gelişmiştir.		
c.	Bir bölgede tarımın yapılabilmesi için verimli tarım alanlarının olması ve iklim şartlarının uygun olması gerekir.		
d.	Toplumsal ihtiyaçlar farklılaşmaya başladıkça, meslek gruplarında değişiklikler olur.		
e.	Çevremizdeki ekonomik faaliyetler, sosyal yaşantımız üzerinde etkilidir.		
f.	Ülke ekonomisinin gelişmesi için yeni fikirlerin her zaman desteklenmesi gerekir.		
g.	Otlakların geniş yer tuttuğu, engebenin fazla olduğu alanlarda tarımsal faaliyetler yoğun olarak yapılır.		
h.	Bir malın veya hizmetin, toplum tarafından kullanılması aşamasına dağıtım denir.		
ı.	Memnun kalmadığımız bir alışveriş sonrasında, bağlı bulunduğumuz muhtarlığa şikayette bulunabiliriz.		
i.	Alışveriş sırasında, alacağımız ürünlerin son kullanma tarihlerini mutlaka kontrol etmeliyiz.		
j.	Doğu Anadolu Bölgesi'nde, yeryüzü şekilleri ve iklim nedeniyle ekonomik faaliyetler hayvancılık üzerine kurulmuştur.		
k.	Akdeniz Bölgesi'nin, Adana yöresinde verimli toprakların olması tarım faaliyetlerini artırmıştır.		

Etkinlik - 3

Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

	Yukarıdan Aşağıya		Soldan Sağa
1.	Hammaddelerin işlenerek kullanılacak ürünler hâline getirmeye yarayan bilgi, araç ve yöntemlerin tümüne denir.	1.	Güneşli gün sayısının fazla olduğu yerlerde, doğal ve tarihi güzelliklere dayalı olarak gelişen ekonomik faaliyete denir.
2.	Üretilen bir ürünün kullanımını yapan kişiye denir.	2.	Eğitim, sağlık, ulaşım gibi ekonomik faaliyetlerin bütününe denir.
3.	Yeni fikirlere dayalı olarak yeni yatırımlar yapan kişiye denir.	3.	İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için bir ürün ortaya koymaya denir.
4.	Genel ekonomisi hayvancılık üzerine kurulmuş bölgelerdeki en önemli meslek grubuna denir.	4.	Üretilen mal ve hizmetlerin tüketiciye ulaştırılma aşamasına denir.
5.	Verimli topraklarda, iklimin uygun olduğu yerlerde yapılan toprağa dayalı ekonomik faaliyete denir.		

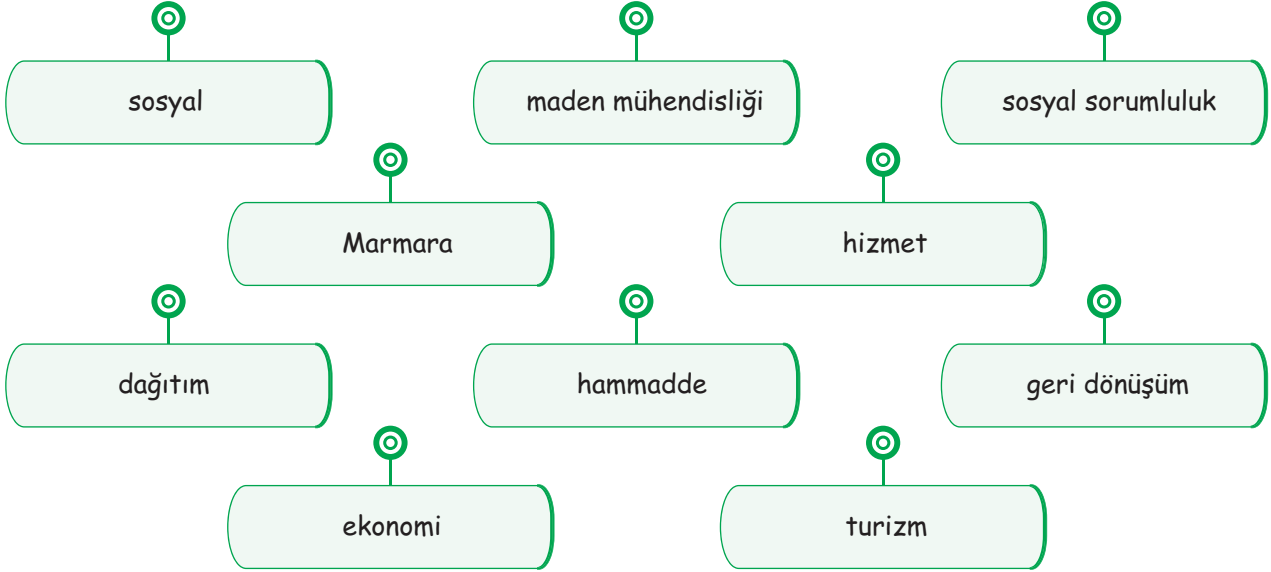
Etkinlik - 4

Aşağıda verilen ekonomik faaliyetlerin karşısına hangi bölgeye ait olduklarını yazınız.

a.	Petrol yataklarının varlığı nedeniyle maden mühendisliği bölgede önemli bir meslektir.	
b.	Ülkenin süt ürünleri ihtiyacının büyük bir kısmını karşılayan mandıralar bulunur.	
c.	Bölgedeki hayvancılık faaliyetlerinin varlığı veterinerlik mesleğinin önemini artırmıştır.	
d.	Orman ürünlerine dayalı sanayi faaliyetleri gelişmiştir.	
e.	Bölgenin kendine has mutfak ürünleri yöresel gıda sektörünü geliştirmiştir.	
f.	Geniş tarım alanları ve karasal iklim nedeniyle yetiştirilen tahıl ürünleri ziraat mühendisliğinin önemini artırmıştır.	
g.	Bölgenin verimli tarım alanlarında yetiştirilen tütün, fabrikalarda işlenerek tütün ürünlerine dönüştürülmektedir.	
h.	Bölgede ahşap oymacılığı ve marangozluk önemli geçim kaynakları arasında yer alır.	
ı.	Gelişmiş ulaşım olanakları nedeniyle ticari faaliyetlerin merkezidir.	
i.	Özellikle kış mevsiminde, ülkenin sebze ve meyve ihtiyacını karşılayan seralar bölge ekonomisine çok büyük katkı sağlar.	
j.	Bakır işçiliğinin önemli mesleklerden sayıldığı bölgede, turistlerin en çok ilgi gösterdiği çarşı bakırcıların bulunduğu çarşıdır.	
k.	Bölge iklimine uygun olduğu için, bölgede oluşturulan çay bahçeleri yöre halkının en önemli ekonomik kaynağı olmuştur.	
l.	Bölgenin sosyal ve ekonomik yapısı nedeniyle hizmet sektörünün en gelişmiş olduğu bölgedir.	

Etkinlik - 5

Aşağıda verilen cümlelerdeki boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

1. Bir ürün veya mal oluşturmak için gerekli olan kaynakların işlenmeden önceki haline denir.
2. Sınırsız insan ihtiyaçlarını, sınırlı kaynaklarla karşılamaya denir.
3. Yeni bir ürün elde edemediğimiz, bankacılık, sağlık, ulaşım sektörleri faali-
yetleri içerisinde yer alır.
4. Yaz mevsiminin uzun sürdüğü, denize kıyısı olan yerlerin en önemli ekonomik faaliyeti
.....'dir.
5. Ülkemizde hizmet sektörünün en çok geliştiği Bölgesinde, çok çeşitli
meslek grupları bulunur.
6. Petrol yataklarının fazla olduğu bölgemizde aranan meslekler arasında yer
alır.
7. Ekonomik faaliyetlerin gelişimi bölgelerdeki hayatı etkiler.
8. Elde edilen bir ürünün, tüketicilere ulaştırılmasına denir.
9. Kullanılan ürünler kutuları sayesinde tekrar üretim aşamasına geçmekte-
dir.
10. Toplumsal yaşam içerisindeki sorunların çözümüne projeleri ile katkı sağla-
yabiliriz.

Etkinlik - 6

Aşağıda verilen bilgileri ilgili oldukları kavramla eşleştiriniz.

Alınan bir ürünün ambalajında, etiketinde ya da ürünün kendisinde hata ya da eksiklik olmasına denir.

1 Bilinçli tüketici

İhtiyacına göre alışveriş yapan, yaptığı alışverişin karşılığında fiş, fatura ve garanti belgesini alan müşteriye denir.

2 Marangozluk

Değişen şartlara uyum sağlayıp, gözlem yaparak fırsatları değerlendiren kişilere denir.

3 Madencilik

Bitki örtüsünün orman olduğu bölgelerde görülen en yaygın meslek grubudur.

4 Girişimci

Ülkemizde mandıracılık mesleğinin en yaygın olduğu bölgedir.

5 Ayıplı mal

Yer altı kaynaklarının zengin olduğu bölgelerde gerçekleştirilen ekonomik faaliyettir.

6 İşlenmiş madde

İnsanların geçimlerini sağlamak amacıyla belirli bir eğitim sonucu kazandıkları statüye denir.

7 Doğu Anadolu

Doğal maddelerin, başka ürünler elde etmek için kesilip biçilmesiyle elde edilen maddelere denir.

8 Meslek

1. Toplumsal hayattaki sorunların çözümü için yeni fikirler ortaya koyacak projelerin üretilmesi gerekir. Fakat her projenin geçerliliği yoktur.

Geçerliliği kabul edilebilecek iyi bir projenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

- A) Toplumsal hayatta uygulanabilmesi gerekir.
 B) Tüm dünyanın bu projeyi onaylaması gerekir.
 C) Projenin maddi ya da manevi olarak ülkeye katkı sağlaması gerekir.
 D) Gerçekleştirilecek proje ile toplum hayatının kolaylaşması gerekir.

2. Evlerimizde kullandığımız ürünlerin tamamı bizlere ulaşana kadar birçok aşamadan geçer. İlk olarak üretimi yapılan ürünler, daha sonra ülke geneline dağıtılır ve sonra kullanacağı kişiler tarafından tüketimi gerçekleşir.

Aşağıda verilen ifadelerden hangisi bir ürünün dağıtım aşaması ile ilgilidir?

- A) Amasya'daki elma bahçemizdeki elmaları toplarken imece usulü yardımlaşırız.
 B) Topladığımız elmaları fabrikaya koca koca kamyonlar taşır.
 C) Bu elmalar fabrikada işlenerek meyve suyu haline getirilir.
 D) Paketlenen meyve suları ülkenin farklı bölgelerine gönderilir.

3.

Cumhuriyetin ilk yatırımcılarından biri Nuri Demirağ'dır. Hayallerinin peşinden koşan Demirağ, kurduğu uçak fabrikası ile yeni kurulan devletin gücünü tüm dünyaya göstermiştir.

Nuri Demirağ için aşağıdakilerden hangisi söylenirse doğru bir ifade kullanılmış olur?

- A) Dönemin en iyi siyasetçilerinden biridir.
 B) Gençlik dönemlerinde kurduğu pilotluk hayallerine kavuşmuştur.
 C) Dönemin en önemli girişimcilerinden biridir.
 D) Cumhuriyetin kurulmasında ön saflarda yer almıştır.

4.

Fotoğraflarda verilen meslekler aşağıdaki meslek gruplarından hangisinin içerisinde yer alır?

- A) Madencilik
 B) Hizmet
 C) Turizm
 D) Tarım

5. Bilinçli bir tüketici alışverişten önce, alışveriş sırasında ve alışverişten sonra neler yapacağını bilir.

Aşağıda verilen örneklerden hangisi bilinçli bir tüketicinin yapacağı davranışlar arasında yer almaz?

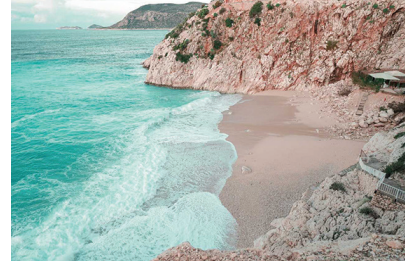
- A) Ahmet Bey, alışverişe çıkmadan önce mutlaka eşiyile birlikte liste oluşturur.
 B) Merve Hanım, takip ettiği internet sitelerinin indirim günlerinde mutlaka bir şeyler alır.
 C) Hüseyin Bey, en son aldığı cep telefonun faturasını ve garanti belgesini evrak çantasında saklamaktadır.
 D) Ayşe Hanım, marketten ürünlerini alırken son kullanma tarihlerine tek tek bakar.

6. Aldığımız ürünler arasında ayıplı bir mal olduğunda, bunu değiştirmek ve iade etmek istediğimizde, bazen bu durumu kabul etmeyen satıcılarla karşılaşabiliriz.

Böyle bir durumla karşılaştığımızda aşağıdaki yöntemlerden hangisi ile bir sonuç elde edemeyiz?

- A) Tüketici Hattını (175) arayarak durumu onlara anlatmak.
 B) En yakın polis merkezine giderek durumu anlatmak.
 C) Tüketici Mahkemelerine başvurmak.
 D) Ticaret Bakanlığı'na dilekçe ile başvurmak.

7.

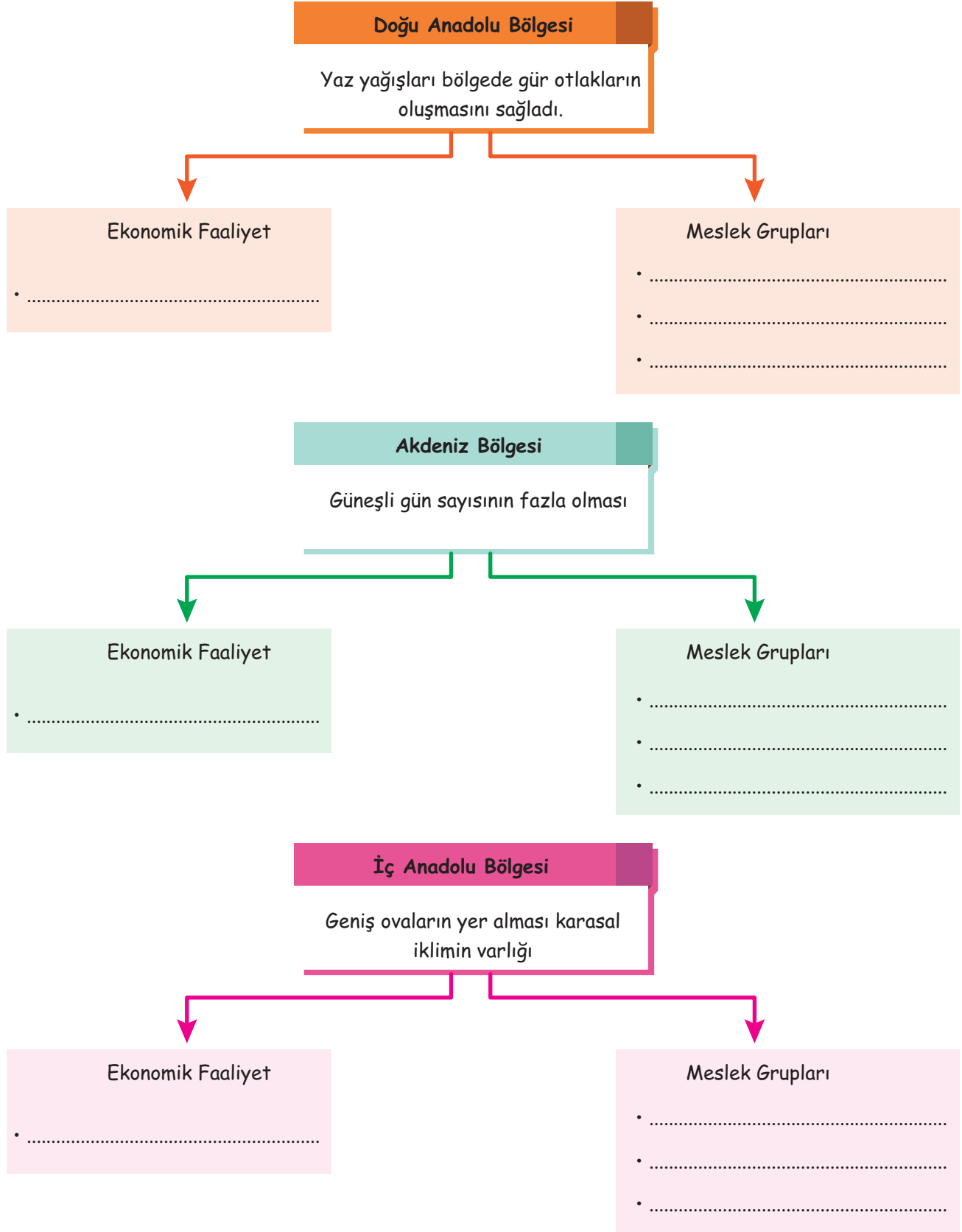
Herhangi bir bölgede yaşayan insanların sosyal hayatları, bölgede yaşanan ekonomik faaliyetler ile değişiklik gösterir. Küçük bir kasaba bir süre sonra turistlerin vazgeçilmez mekânı haline dönüşebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede yaşanan ekonomik faaliyetin insanların sosyal hayatları üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Karadeniz Bölgesi'ndeki orman varlığının fazla olması nedeniyle insanların orman ürünleri üzerine çalışması.
 B) Batman'daki petrol tesisinin kurulması ile insanların bu fabrikada çalışmaya başlaması.
 C) Köydeki yer altı şehrinin bulunması ile gelen turistlerden halkın yabancı dil öğrenmesi.
 D) Sulama kanalı projesinin bitmesi ile tarlalardaki verimin artması.

ÖDEV - 1

1. Aşağıda verilen bölgelerin özelliklerini dikkate alarak hangi faaliyetlerin geliştiğini ve buna bağlı olarak hangi meslek gruplarının yaygın olduğunu yazınız.

ÖDEV - 1

2. Çevrenizde bulunan meslek gruplarının, bundan elli yıl sonra görevlerini nasıl yapabileceklerini hayal ederek yazınız.

Meslek	Görevi	Elli yıl sonrası
•	•	•
•	•	•
•	•	•

3. Bilinçli bir tüketici alışveriş yaparken nasıl davranmalıdır, verilen alanlara yazınız.

Alışveriş Öncesi	• • •
Alışveriş Sırasında	• • •
Alışveriş Sonrası	• • •

ETKİN VATANDAŞLIK

- Bireysel ve toplumsal ihtiyaçların karşılanması için hizmet veren kurumları ilişkilendirir.
- Yaşadığı yerin yönetim birimlerinin temel görevlerini açıklar.
- Temel hakları ve bu hakları kullanmanın önemini açıklar.
- Milli egemenlik ve bağımsızlık sembollerimizden Bayrağımıza ve İstiklal Marşına değer verir.

Halkın Hizmetinde Olanlar

Günlük yaşantınızın daha kolay olması için çalışan kurumları düşünüp, sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız.

Toplumsal yaşantının bir gereği olarak insanlar bir arada yaşarlar. Yaşamlarını sürdürebilmek için temel ihtiyaçlarının karşılanması yanı sıra insanların sosyal ihtiyaçlarının da karşılanması gerekir. Toplumsal ihtiyaçların karşılanması için kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte sivil toplum kuruluşları da görev yapmaktadır.

Günlük yaşantımızda her zaman ihtiyaç duyacağımız hastaneler, eğitim yaşantımız için gerekli olan okullar, güvenliğimizin sağlanması için emniyet ve askeriye gibi kolluk kuvvetleri görev yapmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti bu hizmetlerin gerçekleşmesini sağlamak için kurum ve kuruluşlar oluşturmuştur. Bu kuruluşlar bakanlıklara bağlı olarak görev yapmakta, milletin daha huzurlu, güvenli ve mutlu bir hayat sürmesini amaçlamaktadırlar.

Resmi Kurumlar

Devlet tarafından kurulan kuruluşlardır. Burada çalışan kişilere memur denir. Memurlar devletten yaptıkları iş karşılığında maaş alırlar. Bu kurumların giderleri devlet tarafından karşılanır. Belirli saatler arasında görevlerini yerine getirirler.

T.C. Sağlık Bakanlığı

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının her türlü sağlık hizmetinden ücretsiz yararlanması için çalışmalar yapar. Köylerde sağlık ocakları, şehir merkezlerinde hastaneler ve merkezi yerlerde şehir hastaneleri kurarak kişilerin hizmetine sunar.

T.C. Ulaştırma Bakanlığı

Gelişen teknolojiye ayak uydurarak çalışmalarına devam eden bakanlık, deniz, hava ve kara taşıtlarıyla insanların güvenli şekilde hizmet almasını sağlamaktadır.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

Bakanlık yeni okul projeleri, teknolojik alt yapı hizmetleri ile Türk eğitim sisteminin en iyi şekilde uygulanması için çalışmalar yapmaktadır.

T.C. İçişleri Bakanlığı

Türk halkının huzurlu ve güvenli bir ortamda yaşaması için gerekli kanunların belirlenmesini ve uygulanmasını sağlar.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Şehir hayatının daha düzenli olabilmesi için, şehirlerin planlanması çalışmaları ve belediyelerin çalışmalarını gerçekleştirir.

Beraber Yapalım - 5

1. Çevrenizde gözlemlediğiniz bir sorunu arkadaşlarınıza anlatınız.

.....
.....

2. Bu sorunun çözümü için sizce neler yapılabilir anlatınız.

.....
.....

3. Bu sorunun hangi bakanlık tarafından çözülmesi gerektiğini belirtiniz.

.....
.....

Sivil Toplum Kuruluşları

Müslüman halk, her zaman kendinden çok, başkasını düşünür. Yardıma ihtiyacı olana yardım etmek için insanlar birbiri ile yarışır. Osmanlı toplumunda oluşturulan vakıf sistemleri günümüzde hala hayranlıkla okunmaktadır. Mahallede hasta olana yardım edenlerden, borçlulara yardım edene, gelinlik kızlara çeyiz yardımı yapandan, kış günlerinde yiyecek bulamayan kuşlara yem yardımı yapanlara kadar birçok vakıf bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti de doğal yaşamdan, insan yaşamına kadar, ulaşabildiği her konu için sivil toplum kuruluşlarına destek olmaktadır.

Sivil toplum kuruluşlarında çalışan bireyler gönüllü olarak hizmet vermektedirler. Bu kişiler hizmetleri karşılığında hiçbir ücret talep etmezler. Çalışma saatleri belirli değildir. Bu kuruluşların giderlerinin büyük çoğunluğu gönüllü halk tarafından karşılanır. Bir kısmına da devlet desteği verilmektedir.

LÖSEV

Lösemi ve kan hastalığı olan çocukların tedavi edilmesinde ve gerekli eğitimin verilmesine yönelik çalışmalar yapar.

TEMA

Ülkemizde çölleşmenin önüne geçebilmek için ormanlık ve mera alanların korunması erozyonla mücadele etmek için ağaçlandırma kampanyaları düzenlenmesi gibi faaliyetlerde bulunur.

Darü'ssafaka Cemiyeti

Yetim ve maddi olanakları yetersiz, yetenekli öğrencilere ücretsiz eğitim olanağı sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Türk Kızılayı

Yoksul ve muhtaç insanlara barınma, beslenme, sağlık yardımı ulaştırmak, kan, afet ve uluslararası yardım alanlarında faaliyet gösterir.

Yeşilay

Bağımlılık yapan zararlı alışkanlıklarla mücadele eden kuruluştur. Zararlı alışkanlıklardan kurtulmak için gerekli tedavilerin yapıldığı ve eğitimlerin verildiği kurumdur.

Resmi kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının ortak özellikleri:

- Çalışmalarını yasalar doğrultusunda belirlenen kurallar çerçevesinde yürütürler.
- Toplumsal ve bireysel ihtiyaçların karşılanması için çalışırlar.
- Kendi aralarında bölümlere ayrılarak işbirliği içerisinde sorumluluklarını yerine getirirler.

Yaşadığımız Yerlerin Yöneticileri Kim?

Mevsimlerden kış, her taraf bembeyaz, yollar kapalı ve en güzeli okullar tatil. Evet dün gece valilikten yapılan açıklamaya göre okullar iki gün tatil edildi. Çünkü kar her yeri kaplamıştı. Çocuklar dışarda kartopu oynuyordu. Arkadaşlarla beraber biz de kayaklarımızı aldık ve kaymaya başladık. Çok eğleniyorduk. Tam istediğimiz gibi yağmıştı kar. Biz eğlencemize devam ederken birkaç tane kar küreme aracı geldi ve yolları temizlemeye başladı. Defalarca aynı yoldan geçtikten sonra araçların ilerlemesini sağlamışlardı. Araçlar artık rahatlıkla yollarına devam edebiliyorlardı. Fakat bizim kayak alanımız artık yoktu. Eğlencemiz yardım kalmıştı ama olabilecek bir kazanın önüne geçilmişti.

Kar altında kalan sokakların temizlenmesi hangi kurumun görevidir? Bu kurum görevini yerine getirmemiş olsaydı hangi sorunlar olabilirdi yazınız.

.....

.....

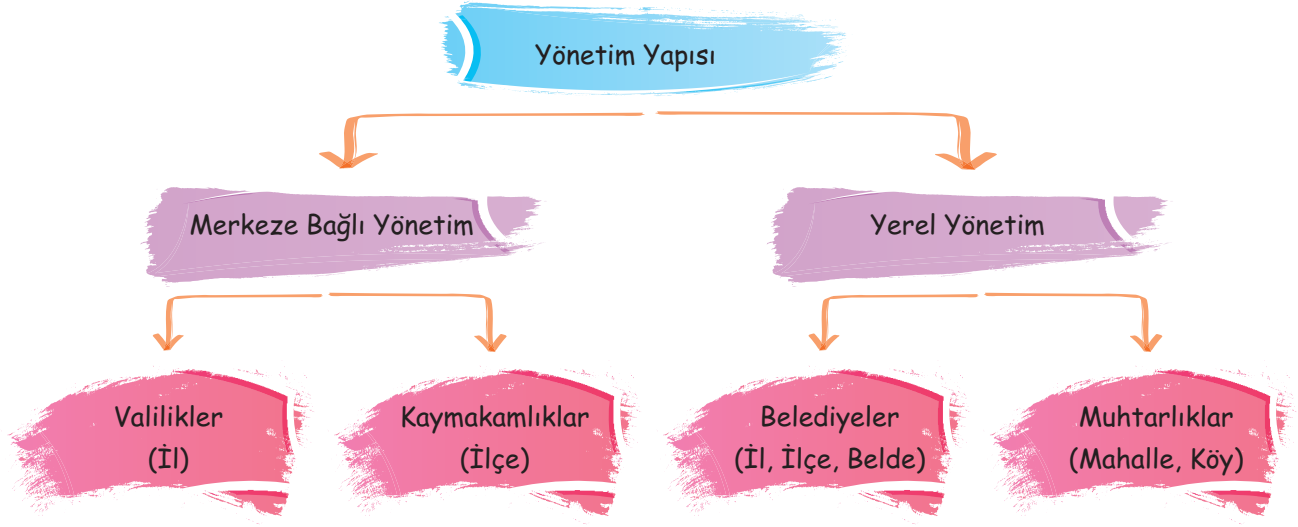
.....

.....

.....

Toplumdaki ihtiyaçların doğru ve zamanında karşılanabilmesi için, yaşam alanları kendi aralarında bölümlere ayrılmıştır. İl, ilçe, köy ve mahalle gibi birimler, kendi yöneticileri tarafından yönetilmektedir. Genel olarak ülkemizdeki yönetim iki ana gruba ayrılmıştır.

- Merkeze Bağlı Yönetim
- Yerel yönetim

Merkeze Bağlı Yönetim

İl ve ilçe merkezlerindeki yönetim birimleridir. Bu yönetim alanlarının başında bulunan yetkililer göreve devlet ataması ile gelirler.

Vali

İllerin başında bulunan en yetkili kişidir. Göreve Cumhurbaşkanı tarafından atanarak başlarlar. Kendisine bağlı olan kurum ve kuruluşların denetimini gerçekleştirir. İllerdeki çalışmaların düzenli olarak gerçekleşmesini, olası sorunlarda çözüm yollarının gerçekleşmesini sağlar.

Görevleri

- ➡ İlin idaresi ile ilgilenmek.
- ➡ Devlete bağlı kurumların denetimini yapmak.
- ➡ Kamu düzen ve huzurunu sağlamak.
- ➡ Gerekli durumlarda kolluk kuvvetlerinin il içerisindeki dağılımını yapmak.
- ➡ Halkın isteklerine ve şikâyetlerine çözüm yolları bulmak.
- ➡ İl özel idaresinin bütçesini hazırlamak.
- ➡ İlin eğitim, kültür, ulaşım, sanayi gibi alanlarda gelişip kalkınmasını sağlamak.

Kaymakam

İlçelerin başında bulunan en yetkili kişidir. Göreve Cumhurbaşkanı tarafından atanarak başlarlar. İlçelerde valiye bağlı olarak görev yaparlar. Valilerin illerde yaptıkları görevleri, kaymakamlar ilçelerde yaparlar.

Yerel Yönetim

İl ve ilçelere bağlı olan, belediyeler ve muhtarlıklar yerel yönetimler içerisinde yer alırlar. Yöneticileri halk tarafından belirli bir süreliğine seçilirler.

Belediye Başkanı

Belediye başkanı, il, ilçe ve beldelerde görev yapar. Halkın seçtiği başkanlar, belirli süreliğine göreve gelirler.

Görevleri

- ➡ Belediye personelini atamak.
- ➡ Yol, su, kanalizasyon gibi alt yapı çalışmalarının yapılmasını sağlamak.
- ➡ Toplu taşıma hizmetlerini düzenlemek.
- ➡ Yeşil alanların yapılmasını sağlamak.
- ➡ Şehirdeki yardıma muhtaç kişilere yardım yapılmasını sağlamak.
- ➡ Halkın yararına olacak kursların açılmasını sağlamak.
- ➡ Esnafın kontrolünün yapılmasını sağlamak.
- ➡ Park, oyun alanı gibi yerlerin yapımını ve bakımını sağlamak.
- ➡ Çöplerin toplanmasını ve çevrenin temizliğini sağlamak.

Muhtar

Muhtarlar, köy ve mahallelerde seçimle iş başına gelen kişilerdir. Göreve geldiklerinde, kurdukları ihtiyar heyeti denen ekiple beraber çalışırlar. Muhtarların görev alanları il ve ilçelerdeki mahalleler ve köylerdir.

Görevleri

- Görev yaptığı alanın sorumlu yetkilisidir.
- Doğum ve ölümle ilgili belgelerin düzenlenmesini sağlar.
- Bulunduğu alandaki yerel ihtiyaçları gerekli makamlara iletir.
- Seçimler yaklaştığında, seçmen evraklarının dağıtımını sağlar.
- Eğitim yaşı gelen çocukların tespitini yapar.
- Sağlık sorunlarının olduğu durumlarda gerekli makamlarla iletişime geçer.

Aşağıda verilen kutulardaki soruları cevaplayınız. (Herkes yaşadığı ile göre cevaplasın.)

1. Yaşadığınız ilin valisi kimdir?

.....

2. Yaşadığınız ilin büyükşehir belediye başkanı kimdir?

.....

3. Yaşadığınız mahallenin muhtarı kimdir?

.....

4. Yaşadığınız ilçenin belediye başkanı kimdir?

.....

5. Varsa köyünüzün muhtarı kimdir?

.....

6. Mahalle muhtarınızın sizin için yaptığı her hangi bir çalışmaya tanık oldunuz mu, yazınız.

.....

.....

7. Bulduğunuz şehirde, belediyenin sizler için yaptığı çalışmalara örnek veriniz.

.....

.....

Katılım Hakkı ve Düşünce Özgürlüğü

- ← Yapılacak olan herhangi bir seçimde kendi kararınızı verebilmenizin önemini arkadaşlarınızla tartışınız. Bulduğunuz ortamlarda düşüncelerinizi özgürce ifade edebiliyor musunuz? Varsa sizi kısıtlayan durumları arkadaşlarınıza anlatınız.

Evet yaşımda daha küçük olabilir. Belki sizin kadar tecrübem yok ama ben de düşünebiliyorum, benim de fikirlerim var. Hatta bazı konularda sizin hayal edemediklerinizi ben edebiliyorum. Hukuk bile bana hak verirken siz neden beni susturuyorsunuz?

Kişilerin kendilerini ilgilendiren konularda, etkinliklerde ve kararlarda doğrudan yer almalarına **katılım** denir.

Anayasamızın 67. Maddesi

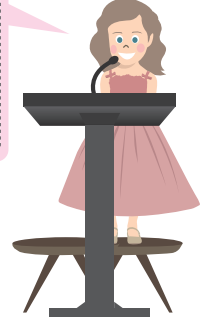
Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halk oylamasına katılma hakkına sahiptir.

Kimsenin etkisi altında kalmadan fikirlerimizi ve görüşlerimizi rahatlıkla söyleyebilmemize **düşünce özgürlüğü** denir.

Anayasamızın 25. Maddesi

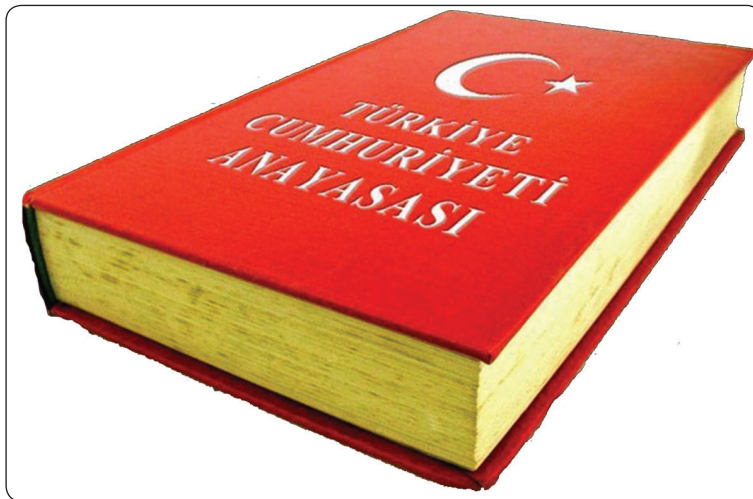
Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz, düşünceleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Ben size diğer adaylar gibi yapılamayacak vaatlerde bulunmuyorum. Ben size temiz, güvenli ve adaletli bir okul vaat ediyorum. Diğer arkadaşlar hayallerini anlattılar. Bunlar hayal, ben gerçeklerden bahsediyorum. Bana vereceğiniz oylar, mutlu olabileceğiniz bir okulun oluşmasını sağlayacaktır.

Her vatandaş gibi siz de hür ve özgür iradenizle oyunuzu kullanacaksınız. Oy kullanma işlemi tamamen gizli yapılmalıdır. Katılımınız devletimizin geleceği için çok önemlidir.

Kişilerin düşünce özgürlükleri anayasamız tarafından koruma altına alınmış olsa da bu konuda tamamen özgür değiliz. Düşüncelerimizle başka insanlara, devletimize zarar verecek söylemlerde bulunamayız. Aksi durumda yasalarla belirlenen çerçevede suç işlemiş sayılabiliriz.

Egemenlik ve Milli Bağımsızlık Sembollerimiz

İstiklal Marşı'mızı okurken neden hazır ol vaziyette durduğumuzu ve bayrağımıza baktığımızı arkadaşlarınızla tartışınız.

Yıl 1923. Büyük Türk milleti, kurtuluş mücadelesini kazandı ve bağımsız Türk devletini kurdu. Bu bağımsızlık mücadelesi için binlerce insanımız hayatını yok sayıp, savaş meydanında canlarını ortaya koyarak mücadele etti. Genç, yaşlı, çocuk, kadın, erkek. Tek yürek olmuş bir millet milli bağımsızlık için savaştı.

Artık kimseye boyun eğmek yok, artık kimsenin emrinde yaşamak yok. Siz yüce Türk milleti, siz kendinizi yöneteceksiniz. Siz kendinizin hükümdarı olacaksınız. Sizi yönetecek, sizden daha üstün kimse yoktur. Egemenlik tamamen size aittir. Devletin yönetimi sizindir. Sizin oylarınız sizin geleceğinizi belirleyecektir. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, ülkü, duygu, gelenek ve görenek birliği olan insanların oluşturduğu topluluğa **millet** denir. Milleti birlik ve beraberlik içinde tutan bazı semboller vardır. Bu semboller, o milletlerin canı pahasına koruyacağı çok önemli manevi değerlerdir. Bu semboller:

Bayrak

İstiklal Marşı

Başkent

Meclis

Türk Dili

Türk parası

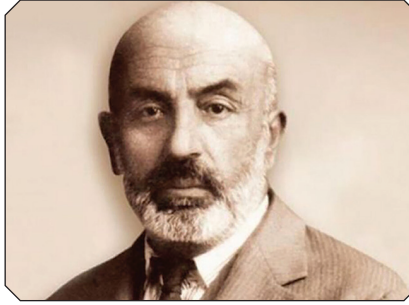

Türk Bayrağının Destanı

Kırmızı rengini şehitlerimizin kanından alan ay yıldızlı bayrağımız, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında kullanılmaya başlanmıştır. Manevi değerlerimiz içerisinde en değerli olanlarındandır. Türk bayrağı hiçbir zaman yırtık kullanılmaz, yere atılmaz, yere düşmez, rengi solmuş bayrak dalgalandırılmaz. O bayrağın gönderde dalgalanmasını, bizim rahatlıkla yaşamamızı sağlayan şehitlerimiz sağlamıştır.

İstiklal Marşının Hikayesi

Kurtuluş Savaşı'nda gerçekleştirilen I.İnönü Savaşı sonrasında halkımızın ve askerimizin moralini düzeltmek, bağımsızlığımızı kazanacağımızın inancı ile bir marş yazılması kararlaştırıldı. Yapılan yarışmada milli şairimiz, Mehmet Akif ERSOY'un yazdığı İstiklal Marşı, TBMM tarafından birinci seçildi.

Meclisin Açılması

Milli Mücadele döneminde, Türk milletinin kurtuluşunun bağımsız olarak hareket edilmesiyle gerçekleşebileceği kararı verilmiştir. Bu nedenle 23 Nisan 1920 tarihinde, Mustafa Kemal ve arkadaşları TBMM'nin açılmasını sağladılar. Bu meclis, Türk milletinin bağımsızlığını kazanmasında, aldığı kararlarla çok önemli rol oynamıştır. İlk meclisimiz günümüzde müze olarak Türk gençlerine o günleri yaşatmaktadır.

Başkent Ankara

Ankara, halkı Milli Mücadeleyi destekleyen, Batı cephesine yakınlığıyla merkezi bir konumda olan bir yerdi. Halk Mustafa Kemal'in dediklerini emir olarak kabul ediyor, O'nu kendilerine lider olarak görüyordu. Bölgeden geçen tren yolu ulaşımı, telgraf hatları da haberleşmeyi kolaylaştırıyordu. Bu özellikleri nedeniyle Ankara mücadelenin merkezi olarak seçilmişti. Kurtuluş mücadelesinin kazanılmasının ardından 13 Ekim 1923 tarihinde Ankara, yeni kurulan Türk devletinin başkenti olarak seçildi.

Örnek Soru

"Devlet kurmak, devleti yaşatmaktan daha kolaydır", demiştir, Selçuklu Sultanı Alaattin Keykubat. Çünkü devlet kurmak için sadece savaşmanız gerekir, fakat devleti yaşatabilmeniz için, vatandaşlarınızın huzurunu sağlamanız gerekir. Devlet içerisinde yaşayan bireylerin mutlu ve huzurlu olabilmeleri için, ihtiyaçlarının karşılanması gerekir. Yaşadıkları yerde sağlık alanında sorunlar olmamalı, eğitim hizmeti verilmeli, ulaşım konusundaki aksaklıklar giderilmeli, insanlar kendilerini güvende hissetmeli, kendi ülkelerinde ve dünyada olup bitenleri öğrenmeli ayrıca hiçbir zaman gelecek kaygısı içinde olmamalıdır.

Vatandaşlarının huzurlu bir ortamda yaşaması için oluşturulan kurumlar arasında, aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre farklı bir özelliğe sahiptir?

- A) İç İşleri Bakanlığı
B) Türk Kızılayı
C) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
D) Sağlık Bakanlığı

Biz Çözdük

Vatandaşların huzuru ve mutluluğu için oluşturulan kurumlar arasında yer alan İç İşleri Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı devletin resmi kurumları arasında yer alır. Türk Kızılayı Derneği ise Osmanlı döneminde açılmış olup, bir asırdır zor durumda olan insanların yardımına koşan, en önemli sivil toplum kuruluşları arasında yer alır. Doğru seçenek B'dir.

Örnek Soru

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, toplumun ihtiyaçlarının kısa sürede karşılanması için yaşam alanları kendi aralarında bölümlere ayrılmıştır. İl, ilçe, köy ve mahalle gibi yerleşim alanları kendi yöneticileri tarafından merkeze bağlı ve yerel yönetim birimleri olarak yönetilirler.

Aşağıdakilerden hangisi merkeze bağlı yönetim birimleri arasında yer alan ilçelerin en üst düzey yetkilisi olan kaymakamın görevleri arasında gösterilemez?

- A) Bulunduğu ilçede, ilin valisini ve devleti temsil etmek
B) Halkın isteklerini ve şikâyetlerini dinleyerek, çözüm üretmek
C) Yol, su, kanalizasyon gibi çalışmalarını yaptırmak
D) Kamu düzen ve huzurunu sağlamak

Biz Çözdük

Devlet tarafından atanarak göreve gelen kaymakamlar, ilçelerde görev alırlar. İlçelerin en üst düzey yetkilisi olan kaymakamlar, halkın huzuru için görev yaparlar ve kamu düzeninin sağlanmasındaki en yetkili kişilerdir. Yol, su ve kanalizasyon çalışmaları ise o bölgenin belediye başkanının sorumlulukları arasında yer alır. Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

Örnek Soru

I. İnönü zaferinden sonra mecliste alınan bir kararla, milletimizin birlik ve beraberliğini arttırmak, cephede mücadele eden askerlerimizin moralini yükseltmek için bir milli marş yazılmasına karar verildi. Bu amaçla para ödüllü bir yarışma düzenlendi. Yapılan ilk yarışmada istenen düzeyde bir marşın olmayışı, tekrar şiir toplanmasına neden oldu. Mecliste bulunan vekillerin çoğunluğu, Mehmet Akif'ten gelecek şiiri bekliyordu. Fakat Akif, böyle bir yarışmaya katılmayacağını söyledi. Vatani için yazacağı şiirden para ödülü kazanacağını bilmesinin, onun gururuna dokunduğunu söylüyordu. Bunun üzerine yapılan görüşmeler sonrası eğer Akif'in şiiri kabul edilirse, para ödülünün bir vakfa bağışlanması kararı alındı. Toplanan şiirler arasından beklendiği gibi Akif'in yazdığı İstiklal Marşı, Türk milletinin resmi marşı olarak kabul edildi.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabının yoktur?

- A) Mehmet Akif, İstiklal Marşı'nı nerede ve kaç günde yazmıştır?
- B) Mehmet Akif, vatani için bu kadar önemli olan bu şiir yarışmasına neden girmek istemiştir?
- C) Mehmet Akif'in bu yarışmaya girmesinde sorun oluşturan ödül konusu, meclis tarafından nasıl çözüme kavuşturulmuştur?
- D) Meclisin savaş döneminde bir marş yarışması yapmasının sebebi nedir?

Biz Çözdük

Verilen metinde marş yarışmasının yapılmasının sebebi, Akif'in bu yarışmaya neden katılmak istemediği ve eğer kazanacak olursa, hak ettiği ödülün ne yapılacağı hakkında bilgi verilirken, Akif'in bu şiiri nerede ve kaç günde yazdığı ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle doğru seçenek A'dır.

Örnek Soru - 2

Arkadaşlarımla mahallede dolaşırken, yaşlı bir teyzenin zorlukla yürüdüğünü fark ettik. Elinde bir poşet vardı, hemen koşup yardım etmeye gittik. Elindeki poşeti aldım ve teyzenin evine kadar ona eşlik ettik. Evine gittiğimizde, çok üzüldük. Doğru düzgün eşyası yoktu, poşetin içindekiler de pazarda çöpe atılan meyve sebzelerdi. Teyzenin kimsesi yokmuş, tek başına sefalet içinde yaşıyormuş. Arkadaşlarla hemen yetkililere haber vermeye karar verdik, teyzeyi bu durumda bırakamazdık.

Mahalledeki çocukların, sokakta görüp yardım etmek istedikleri teyze için aşağıdaki kuruluşlardan hangisine haber vermeleri, bu durumun bir sonuca ulaşmasına neden olmaz?

- A) Belediye Başkanlığı
- B) Valilik
- C) Sosyal Yardımlaşma Kurumu
- D) Maliye Bakanlığı

Sen Çöz - 2

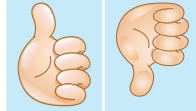
Etkinlik - 7

Aşağıda verilen ifadelerin resmi ya da sivil toplum kuruluşlarından hangisiyle ilgili olduğunu "Resmi Kurum" ve "Sivil Toplum Kuruluşu" bölümlerine işaretleyiniz.

		Resmi Kurum	Sivil Toplum Kuruluşu
a.	Milli Eğitim Bakanlığı, okul, derslik, kurslar açıp, öğretmen atamalarını yaparak ülkemizin eğitim ihtiyaçlarını karşılar.		
b.	Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı, yaşlı, çocuk, kadın, engelli ve dışlanmış insanları korur.		
c.	Kızılay, doğal afetlerde yardıma ihtiyacı olan insanlara yardımlar yapar.		
d.	Darüşşafaka, yoksul ve yetim çocukların eğitim ve öğretim ihtiyaçlarını karşılar.		
e.	Tarım ve Orman Bakanlığı, tarım ve hayvancılığın gelişmesi konularında çalışmalar yapar.		
f.	Tema, ülkemizde ağaçlandırma çalışmaları yaparak erozyonla mücadele eder.		
g.	İçişleri Bakanlığı, ülke içerisindeki asayişin sağlanmasından sorumludur.		
h.	Akut, kurtarma gerektiren her türlü olayda, gönüllü olarak arama - kurtarma faaliyetlerine katılır.		
ı.	Lösemili çocukların sağlığına kavuşması için LÖSEV çalışmalar yapar.		
i.	Darülaceze, insanlar arasında din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın bakıma muhtaç olanlara yardım elini uzatır.		
j.	Sağlık Bakanlığı, hastane, sağlık ocağı açarak ülke içerisindeki sağlık hizmetlerini düzenler.		
k.	Bağımlılık yapan alkol, sigara, uyuşturucu gibi maddelerle mücadele eden kuruluş Yeşilay'dır.		

Etkinlik - 8

Aşağıdaki cümlelerde doğru olanları ✓, yanlış olanları ✗ ile işaretleyiniz.

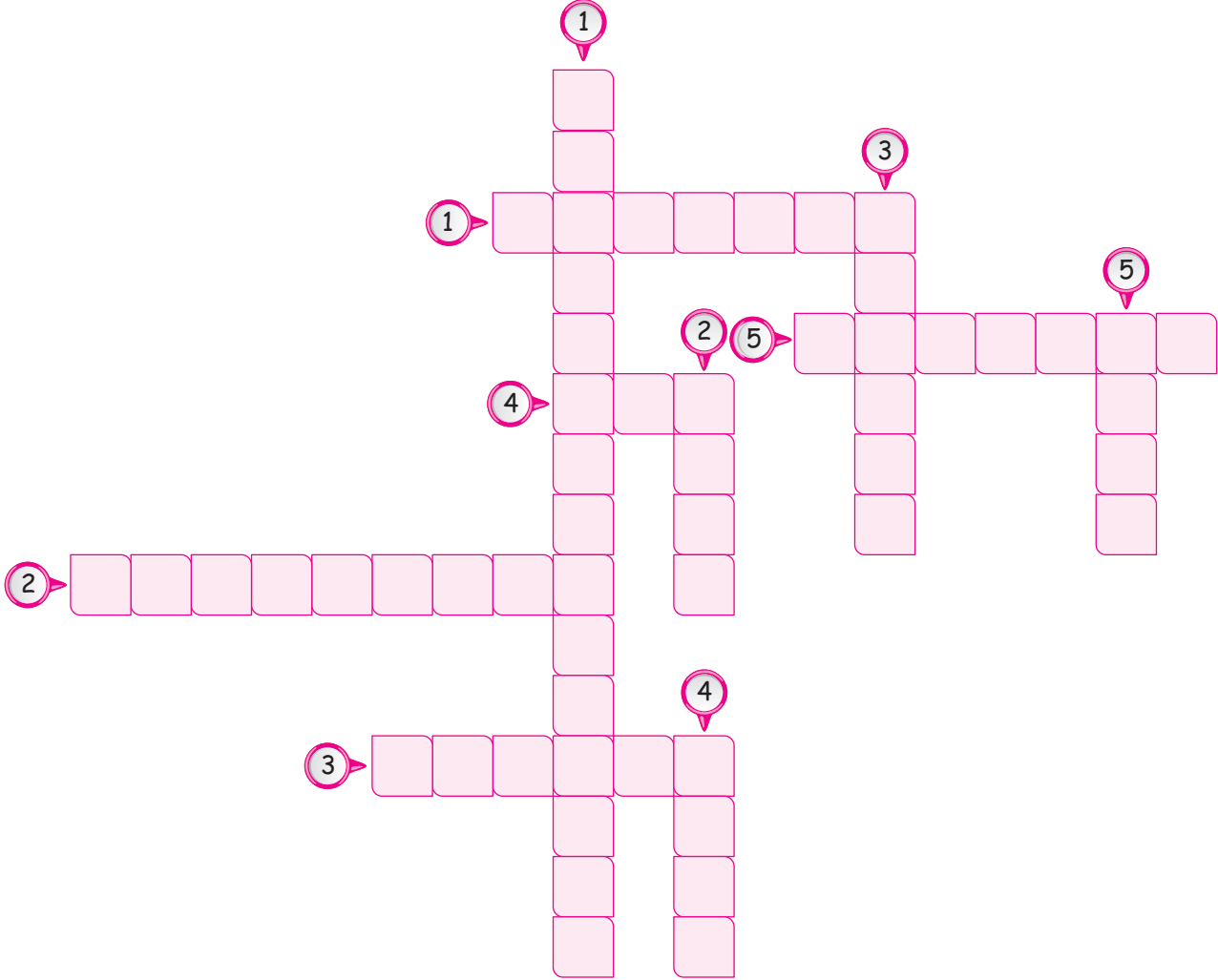

Doğru Yanlış

a.	Sivil toplum kuruluşları, gönüllü olarak kar amacı düşünmeden, insanlara yardım elini uzatır.		
b.	Merkeze bağlı yönetim kurumlarının başında belediye başkanları ve muhtarlar bulunur.		
c.	Devletine ve milletine zarar vermeyecek şekilde, her insanın düşüncesini özgürce söylemeye hakkı vardır.		
d.	Yasaların belirlediği yaşta olan her Türk vatandaşı, katılım hakkını kullanarak seçimlerde oy kullanabilir.		
e.	Ülkemizin düşman işgalinden kurtulabilmesi için, 23 Nisan 1920 tarihinde İstanbul'da ilk meclisimiz göreve başlamıştır.		
f.	Milli egemenlik, bir milletin başka bir devlete bağlı olmadan özgürce yaşamasına denir.		
g.	Muhtarlar, köylerde ya da mahallelerde kazandıkları seçimlerden sonra birlikte oldukları heyetle göreve gelirler.		
h.	İçişleri Bakanlığı yaptığı çalışmalarla ülke içerisinde sağlık çalışmalarını gerçekleştirebilir.		
ı.	Belediye Başkanları yetki alanlarında bulunan yerlerdeki temizlik işlerinin yürütülmesini sağlarlar.		
i.	Valiler, Cumhurbaşkanlığı atamalarına bağlı olarak görevlerine başlarlar.		
j.	İlçe Sağlık Müdürlüğü ve İlçe Emniyet Müdürlüğü görevlerini yerine getirirken, bağlı buldukları kaymakamlığın emriyle çalışırlar.		
k.	Kaymakamlar, yapılan seçimler sonucu ülkenin herhangi bir yerinde bulunan ilçelerde görevlendirilirler.		

Etkinlik - 9

Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

	Yukarıdan Aşağıya	Soldan Sağa
1.	Mahkemelerin kurulması ve teşkilatlandırılması, ceza infaz kurumları, icra ve iflas daireleri gibi her derece ve türdeki adalet kurumlarının planlamasını yapar.	1. İnsanların yaşamlarını etkileyen gelişmelere dair söz sahibi olmaları açısından temel bir insan hakkıdır.
2.	Cumhurbaşkanlığı tarafından ataması yapılan, illerde görev yapan, illerin en üst düzey yetkilisidir.	2. Yönetme yetkisine denir.
3.	Belirli bir süreliğine seçimle göreve gelen köyün en yetkili devlet görevlisidir.	3. Bağımsızlık sembollerinden olan, devlet meselelerinin görüşülüp karara bağlandığı yerdir.
4.	Belediye başkanlarının sanat, eğitim faaliyetlerinin yanısıra devlete verdiği faaliyettir.	4. Vehbi Koç'un kurduğu, yurt içi ve dışında eğitim faaliyetlerine destek veren kuruluştur.
5.	Arama, kurtarma gerektiren durumlarda gönüllü olarak çalışan dernektir.	5. Muhtarlarla beraber seçilip, görev alan meclisin adıdır.

Etkinlik - 10

Günlük hayatınızda karşılaştığınız bir ihtiyacınızı belirleyip, bir sivil toplum kuruluşu kurduğunuzu hayal ediniz.

Kuruluşunuz adı ne olacaktır?

.....

Nasıl bir amblem tasarladınız?

.....

Kuruluşunuz insanlara hangi alanda faaliyet gösterecektir?

.....

.....

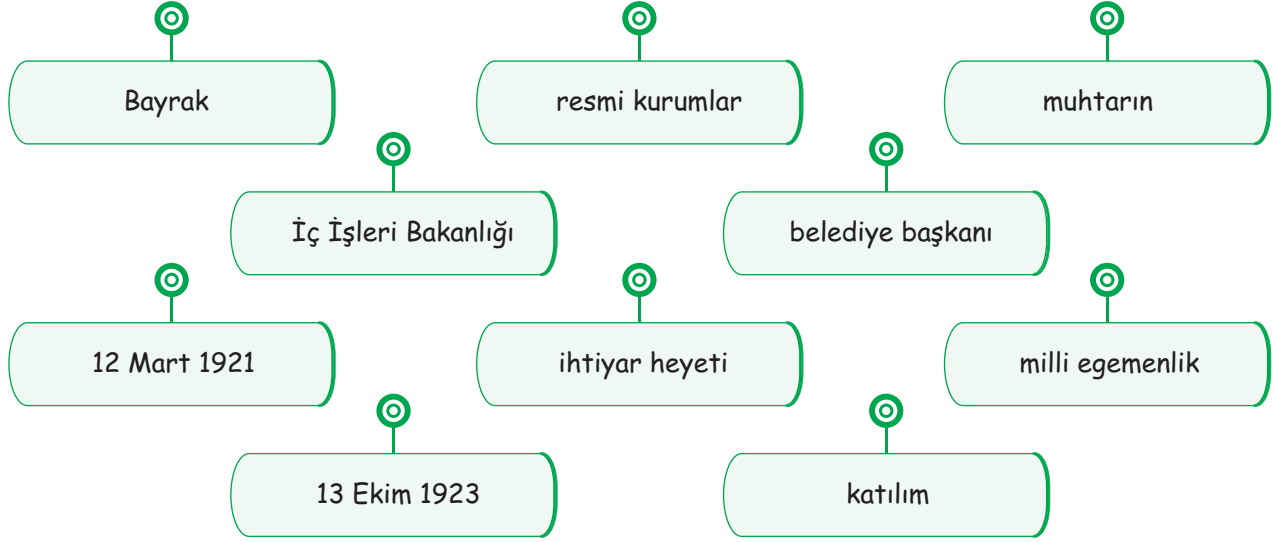
Kuruluşunuzun maddi ihtiyaçlarını nasıl karşılamayı planlıyorsunuz?

.....

.....

Etkinlik - 11

Aşağıda verilen cümlelerdeki boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

1. devlet tarafından halkın eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan kurumlardır.
2. Polis ve jandarmaların atamalarını yaparak, ülke içerisindeki asayişin sağlanması'nın görevidir.
3. Köy ve mahallelerde görev alan muhtarların yanında de görev alır.
4. İnsanların sivil toplum kuruluşlarında çalışmaları haklarını kullanmalarına örnektir.
5. Yeni kurulan Türk devletinin başkenti tarihinde Ankara olarak belirlenmiştir.
6. Devleti yönetme yetkisinin millete ait olmasına denir.
7. Mecliste yapılan oylama sonucu tarihinde İstiklal Marşımız kabul edilmiştir.
8. rengini şehitlerimizin kanından almış, bağımsızlık sembollerimiz içerisinde bulunur.
9. O bölgeye yeni taşınan bireylerin nüfus kayıt işlemlerini yapmak görevidir.
10. İl, ilçe ve beldelerde görev alan, yerel yönetimler içerisinde bulunur.

Etkinlik - 12

Aşağıda verilen bilgileri ilgili oldukları kavramla eşleştiriniz.

Yüzün üzerinde ülkede insani yardımda bulunan, insan hakları ve insani diplomasi alanlarında faaliyet gösteren kuruluştur.

1 Belediye Başkanı

Ülkenin finansman politikaları çerçevesinde, sermaye akımlarına ilişkin düzenleme ve işlemleri yapan kurumdur.

2 Düşünce özgürlüğü

İllerin yönetiminden sorumlu, en yetkili görevlidir.

3 İHH

Belirli aralıklarla yapılan seçimlerle halk tarafından seçilerek görev gelen il, ilçe ve beldelerde görev yapan yetkilidir.

4 Katılım

Bir konu hakkındaki fikirlerimizi resim çizerek, şiir yazarak veya şarkı söyleyerek dile getirmemize denir.

5 Maliye Bakanlığı

Bir milletin başka bir devlete bağlı olmadan özgür ve hür yaşamasına denir.

6 AÇEV

Anne ve çocuklara eğitim vermek amacıyla oluşturulan kuruluş, günümüzde babalara ve çocuksuz ailelere de eğitim vermektedir.

7 Vali

Kişilerin kendi iradeleri ile bir sivil toplum kuruluşunda görev alma haklarına denir.

8 Milli bağımsızlık

TEST 2

1. Devletlerin en önemli görevleri vatandaşlarının huzurunu ve ihtiyaçlarını sağlamaktır. Bu nedenle oluşturduğu kurumlarla vatandaşlarına hizmetler götürür. Bu kuruluşlar resmi kurumlar olarak bilinir.

Buna göre aşağıdaki kurumlardan hangisi devlet tarafından oluşturulmuş resmi kurumlar arasında yer almaz?

- A) Valilik
B) Kaymakamlık
C) Sivil toplum kuruluşları
D) Bakanlık

2.

Resmi Kurum

Devlet tarafından halkın eğitim, sağlık, çevre, barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan kurumlardır.

Sivil Toplum Kuruluşları

İnsanların ihtiyaçlarını kar amacı taşımadan gönüllü olarak karşılamaya çalışan kuruluşlardır.

Resmi kurum ve Sivil Toplum kuruluşlarının özelliklerine bakıldığında aşağıda verilenlerden hangisi bu kurumların ortak özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yasalara uygun olarak çalışmalarını sürdürürler.
B) İhtiyaçları devlet tarafından karşılanır.
C) Bireylerin ihtiyaçlarını karşılarlar.
D) Çalışmalarını iş bölümü yaparak yürütürler.

3. • Türk eğitim sisteminin esaslarını belirlemek.
• Okullarda yürütülen faaliyetleri takip etmek.
• Türk vatandaşlarının yurt dışında yapılacak olan eğitim hizmetlerini düzenlemek.

Görev ve yetkileri verilen bakanlık aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

ÇİTA YAYINLARI

4.

Mahallemizdeki çocuk parkının salıncakları çok bakımsız, boyanması ve tamir edilmesi lazım. Ayrıca parkın içerisinde bulunan parkelerde de kırıklar var, yağmur yağdığındaki suyla doluyor.

Deniz'in şikâyetlerine çözüm olacak görevli aşağıdakilerden hangisidir?

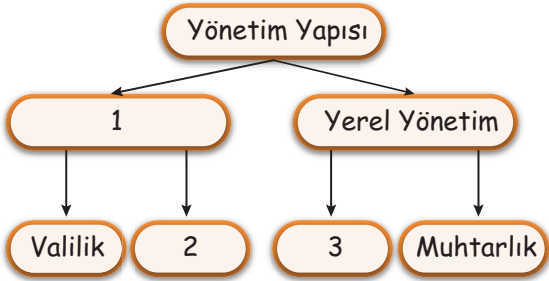
- A) Vali
B) Kaymakam
C) Belediye Başkanı
D) Muhtar

5. Muhtarlar, mahalle ve köylerdeki yönetim birimlerinin başındaki yetkilidir. Göreve belirli bir süreliğine seçimle gelirler.

Aşağıdakilerden hangisi muhtarın görevleri arasında yer almaz?

- A) Mahalle halkının kayıt işlemlerini yapmak.
B) Seçim dönemlerinde mahalle halkına seçim kâğıtlarını ulaştırmak.
C) Mahallede bulunan esnafların denetimini gerçekleştirmek.
D) Köylerde yaşanabilecek salgın hastalıklarda, gerekli kuruluşlara uyarı da bulunmak.

6.

Verilen tablodaki numaralı alanların doğru doldurulmuş hali aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

1	2	3
A) Merkeze bağlı yönetim	Belediye	Kaymakamlık
B) Belediye	Kaymakamlık	Merkeze bağlı yönetim
C) Kaymakamlık	Merkeze bağlı yönetim	Belediye
D) Merkeze bağlı yönetim	Kaymakamlık	Belediye

7.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde idari yapı olarak 81 il, 911 ilçe ve 18.335 tane köy bulunmaktadır.

Devlet yapısında bu şekilde yönetim birimlerinin olmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı yerleşim yerlerinde farklı yeryüzü şekilleri görüldüğü için
B) Toplumsal ihtiyaçların daha kolay karşılanabilmesi için
C) Ekonomik sorunların çözümünü halledebilmek için
D) Her bölgede farklı iklim özellikleri görüldüğü için

8. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, her konuda bağımsız, güçlü bir devlettir. Devletin temelleri şehitlerin kanıyla atılmıştır. Bu nedenle bizlere emanet edilen bu devletin her noktası bizim için kutsaldır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk toplumu için kutsal kabul edilen, bağımsızlık sembollerimiz arasında yer almaz?

- A) Bayrak
B) Meclis
C) İstiklal Marşı
D) Seçimler

TEST 3

1.

Sivil toplum kuruluşları konusunu işlerken, öğretmenimiz bizi - - - - vakfına götürdü. Bu kuruluş, ülkemizi çölleşmeye ve erozyona karşı korumak için, ağaçlandırma çalışmalarını yapıyor. Ayrıca tarım alanlarının korunmasını da sağlamış.

Öğretmenleriyle beraber geziye giden öğrencinin anlattıklarına göre noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) AKUT B) LÖSEV
C) TEMA D) YEŞİLAY

2.

Madde 67: Kişiler, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak ya da bir siyasi parti içinde faaliyetlerde bulunma, halk oylamasına katılma hakkına sahiptir. Buna katılım hakkı denir.

Anayasamızın 67. maddesinde bulunan katılım hakkına göre aşağıda verilen örneklerden hangisi bu maddeye örnek oluşturmaz?

- A) Yapılan toplantılarda herhangi bir konuyla alakalı fikirlerimizi beyan etmemiz.
B) Yapılacak olan genel ve ya yerel seçimlerde aday olmamız.
C) Herhangi bir sivil toplum kuruluşuna katılarak çalışmalarında görev almamız.
D) Eğitimini aldığımız mesleği, devletin belirlediği bir yerde yapmamız.

3.

I.İnönü savaşı henüz bitmişti. Türk milleti Yunanlılara karşı büyük bir zafer elde etmiş, halk kurtuluş mücadelesine inanmıştı. Meclis bu dönemde bir yarışma düzenleyerek Türk milletine ait bir marşın yazılması kararını almıştır.

Kurtuluş Savaşı'nın en şiddetli savaşlarının yapıldığı dönemde meclisin bir marş yarışması yapma kararı aşağıdakilerden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Türk halkının bağımsızlığa olan inancını güçlendirmek
B) Savaşın bittiğini tüm kamuoyuna duyurmak
C) Türk halkına karşı yapılan haksızlıkların son bulmasını sağlamak
D) Çağdaş bir ülke olduğumuzu tüm dünyaya duyurmak

4.

Aşağıda verilen görsellerden hangisi bir ülkede milli egemenlik kavramının varlığını gösterir?

A)

B)

C)

D)

5.

Bir ülkenin ya da milletin bağımsız ve egemen olduğunu gösteren semboller vardır. Bu semboller birlik ve beraberliğimizin en önemli sembolleridir.

Aşağıda verilenlerden hangisi ülkemizin bağımsızlık ve egemenlik sembolleri arasında yer almaz?

- A) Kurtuluş mücadelemize merkezlik yapan başkentimiz Ankara.
 B) Tüm dünyaya destanıyla adını duyurmuş Çanakkale Boğazı.
 C) Milli şairimiz Mehmet Akif'in yazdığı İstiklal Marşı.
 D) Şehitlerimizin kanından rengini alan bayrağımız.

6. Devlet işlerinin hızlı yürütülebilmesi için, yönetim yapısı genel olarak merkeze bağlı ve yerel olarak iki kısma ayrılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi merkeze bağlı yönetim birimleri arasında yer alan valinin görevleri arasında yer almaz?

- A) İlin sınırları içerisinde bulunan halkın huzur ve güven içerisinde yaşamasını sağlar.
 B) İllerin tanıtılması ve kalkınmasında projeler geliştirir.
 C) Ulaşımın kolaylaşması için toplu taşıma araçlarını hizmete sunar.
 D) İlde bulunan resmi kurumların denetlemesini gerçekleştirir.

7. • Yetki alanındaki yerlerde parkların ve bahçelerin yapım, onarım işlerinden sorumludur.
 • Yetki alanı içerisindeki yerlere yeni taşınan kişilerin kayıtlarını tutar.
 • İlçedeki kamu kurumlarının denetlemesini gerçekleştirir.

Verilen görevler ile aşağıdaki yöneticilerin eşleştirilmesinde hangi seçenek boşta kalır?

- A) Vali
 B) Kaymakam
 C) Belediye Başkanı
 D) Muhtar

8. Yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle Sağlık Bakanlığı tarafından gerekli önlemlerin alınmasını içeren bir genelge yayımla. Genelgede, alınacak tedbirler ve uygulamalar açıkça belirtildi. Salgının boyutlarına dikkat çekilerek, çok hızlı bir şekilde alınan kararların uygulanması gerektiği özellikle belirtildi.

Sağlık Bakanlığı'nın gönderdiği genelgedeki kararları bir an önce uygulanmasını sağlayacak olan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlçe Sağlık Müdürlüğü
 B) İl Sağlık Müdürlüğü
 C) İlçe Belediye Başkanlığı
 D) İl Belediye Başkanlığı

ÖDEV - 2

1. Günlük hayatımızda karşılaştığımız resmi kurumlara ve sivil toplum kuruluşlarına örnek vererek görevlerini yazınız.

Sivil Toplum Kurumları	Resmi Kurum
Adı:	Adı:
.....
Görevi:	Görevi:
.....
Adı:	Adı:
.....
Görevi:	Görevi:
.....

2. Bağımsızlık sembollerimiz arasında yer alan bayrağımızla ilgili iki kıtalık bir şiir yazınız

Bayrak

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÖDEV - 2

3. Aşağıda verilen tabloyu doldurunuz.

<u>Muhtarın Görevleri</u>
1)
2)
3)
4)
5)

<u>Belediye Başkanının Görevleri</u>
1)
2)
3)
4)
5)

4. Verilen Kurumların hangi resmi kuruma bağlı olarak çalıştığını yazarak, halka hangi alanlarda yardım ettiğini açıklayınız.

İlçe Sağlık Müdürlüğü:

.....
.....

İl Milli Eğitim Müdürlüğü:

.....
.....

İlçe Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü:

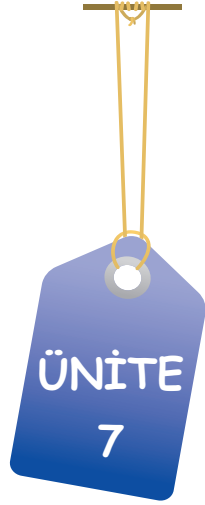
.....
.....

İlçe Tarım Müdürlüğü:

.....
.....

Kültür ve Turizm Müdürlüğü:

.....
.....

KÜRESEL BAĞLANTILAR

- ▣ Yaşadığı yer ve çevresinin ülkemiz ile diğer ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerdeki rolünü araştırır.
- ▣ Ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini tartışır.
- ▣ Turizmin uluslararası ilişkilerdeki önemini açıklar.
- ▣ Çeşitli ülkelerde bulunan ortak miras öğelerine örnekler verir.

Yaşadığım Yer ve Ekonomi

Evde en fazla kullandığınız eşyaların listesini yaparak, hangi ürünün nerede üretildiğini bu listeye yazıp, ülkemizde üretilenlerle üretilmeyenleri ayırın.

Dünya üzerinde iki yüz sekiz ülke bulunmaktadır. Bu ülkelerin hepsinin kendine has özellikleri vardır. Bu özellikler ülkelerin buldukları coğrafi konum ve ekonomik durumlarına göre belirlenir.

Ülkelerin buldukları coğrafi konum, ülkelerin iklimleri üzerinde etki gösterir ve bu etki o bölgenin tarım ürünlerini etkiler. Sıcak bölgelerde yetişen tarım ürünlerini, ılıman ve soğuk bölgelerde doğal ortamda yetiştirmek imkânsızdır. Yapılan teknolojik çalışmalarla ürünler elde edilse bile bu durum maliyeti arttırmaktadır.

Merhabalar ben Yetunye, Kamerunluyum. Bizim buralarda kakao, muz ve kauçuk oldukça fazla yetişir. Yöre halkı geçimlerini bu ürünler üzerinden sağlar. Ülkemizin bulunduğu iklim kuşağı nedeniyle bu ürünler kolaylıkla yetiştirilip dünyanın dört bir yanına satılır.

Merhabalar ben Takashi, dünyanın teknoloji merkezi Japonya'danım. Ülkemizin en büyük özelliği ürettiği sanayi ürünleridir. Teknolojik olarak oldukça gelişen ülkemizin ürün satmadığı ülke yoktur.

Merhabalar ben Emily. Kanada iklim şartlarının zor olduğu bir ülkedir. Sıcaklıklar genel olarak düşüktür. Bu nedenle tarımsal ürünleri pek yetiştiremeyiz ve başka ülkelerden satın alırız.

Ülkeler ve insanlar birbirleri ile sürekli alışveriş halindedirler. Bu alışverişe **ticaret** adı verilir.

İhracat

Bir ülkenin ürettiği ürünleri başka ülkelere satmasına ihracat adı verilir. Yani dış satım demektir.

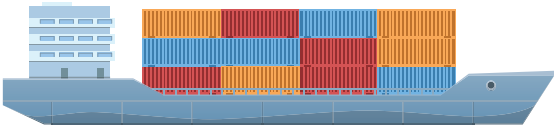
İthalat

Farklı sebeplerle bir ülkenin üretilmediği ürünleri, üretebilen ülkelere satın almasına ithalat denir. Yani dış alım demektir.

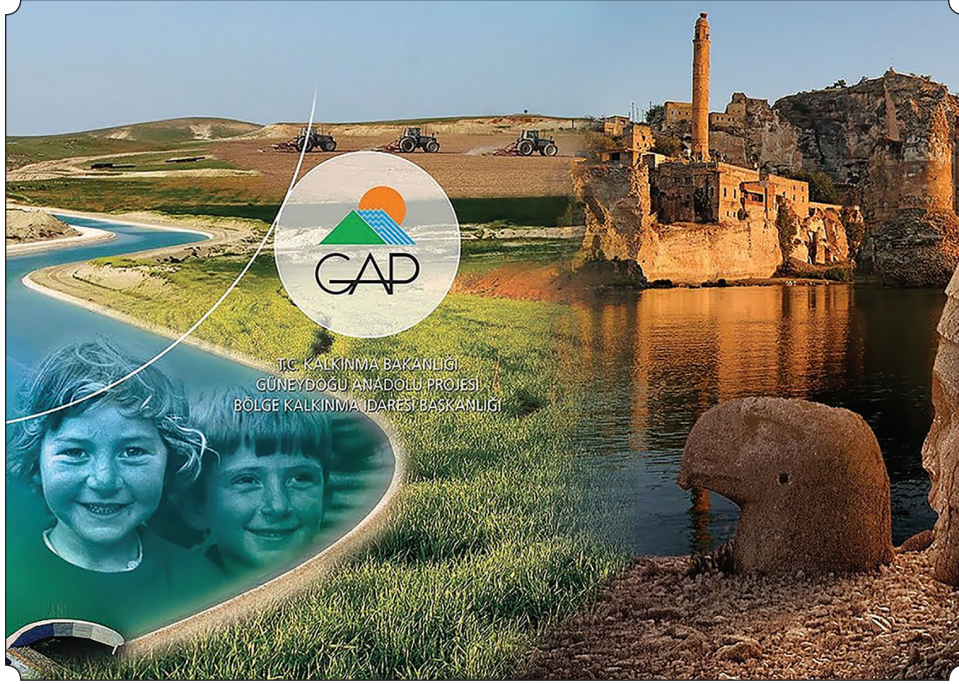
Türkiye'nin İhracat Ürünleri

- Motorlu taşıtlar
- Taşıt parçaları
- Tekstil ürünleri
- Bor
- İncir
- Fındık
- Demir ürünleri
- Beyaz eşya
- Tv alıcıları
- Halı
- Altın ürünleri
- Mobilya

Türkiye'nin İthalat Ürünleri

- Altın
- Petrol ve Doğal gaz
- Elektronik cihazlar
- Hurda demir - çelik
- Taşkömürü
- İlaçlar
- Balık ve deniz ürünleri
- Atıştırmalık gıda ürünleri
- Deterjan
- Otomobil
- Tropikal meyveler

GAP'in Yeni Gözdesi Organik Ürünler

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, başlatılan tarım politikaları sayesinde ekonomik açıdan çok büyük gelir etti. Bölge halkı işlenemeyen arazileri su ve tarımla buluşturdu. Son dönemlerde bölgede başlatılan organik tarım projeleri, bölgenin yurt içinde ve yurt dışında tanınmasını bölgeden yapılan ticaret, bölgenin turizm açısından da gelişmesine katkı sağladı.

Berberer Yapalım - 6

1. Yaşadığınız şehrin ülke ekonomisine katkısını araştırınız.

.....

.....

2. Ülke ekonomisine katkı sağlayabilecek, ihracatımızı artırmak için neler yapılabilir, anlatınız.

.....

.....

Teknolojinin Ticarete Etkisi

Selçuklular döneminde Anadolu toprakları dünya ticaretinin ulaşım merkeziydi. Asya ve Avrupa arasında kalan topraklarda kervanların konaklayabileceği yerler oluşturulmuştur. O dönemin teknolojisini ve ulaşım imkanlarını düşündüğünüzde tüccarların ticareti nasıl yaptıklarını, yaşadıkları sorunları ve bu sorunlara nasıl çözüm bulduklarını düşününüz.

Küreselleşen dünyada, ticaret hızla devam etmektedir. Ülkeler diğer ülkelerdeki ürünleri kendi ülkelerine getirmek ya da ürettikleri ürünlerin satışını yapabilmek için çeşitli yollar aramaktadır. Günümüzde ticaretin sürekliliğini sağlamak için en hızlı ve güvenilir yolların bulunması gerekmektedir. Bu nedenle ticari araçların hem hızlarını hem de güvenliklerini arttırmak için teknolojik çalışmalar hızla devam etmektedir.

Büyük bir taşımacılık şirketinin üst düzey yetkilisi olsaydınız, size verilen ürünleri hangi araçlarla yurt dışına gönderirdiniz? Neden ?

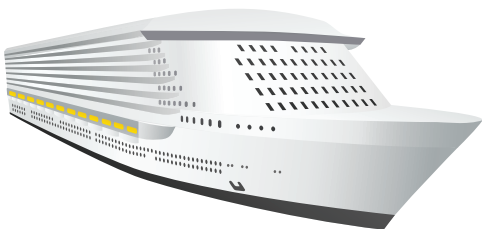
Ben olsam tırları kullanırdım. Kasalarına bir sürü ürün yükleyebilirim. Hem de kasalarda soğuk hava deposu yapar gıda ürünlerinin bozulmamasını sağlarım.

Ben olsam tren kullanırım, onların vagonları çok uzun istediğim kadar ürün yükleyebilirim. Gerçi ulaştıracağım yere ürünler biraz geç gider ama olsun ben de bozulmayan ürünlerin taşımacılığını yaparım.

Ben olsam uçakla taşımacılık yaparım. Ürünleri çok hızlı bir şekilde gidecekleri yere ulaştırırım. Ama bir sorun olacak farkındayım maliyet. Ürünleri pahalıya taşımak zorunda kalacağım, ama olsun.

Ben olsam gemileri kullanırım. Hem çok fazla ürünü tek seferde götürebilirim, hem de ucuza taşımış olurum. Ayrıca diğer araçlara göre daha güvenli.

Ben büyük bir firma kuracağım. Akaryakıt ya da doğalgaz taşımacılığı yapacağım, bu nedenle boru hatlarını kullanacağım.

Beraber Yapalım - 7

1. Teknolojinin gelişmesinin ticarete etkileri neler olmuştur?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Genel ağı sisteminin yaygınlaşması ile ticarete ne gibi farklılıklar oluşmuştur?

.....

.....

.....

.....

.....

Ulaşım ve Teknoloji

Teknoloji hayatın her alanında olduğu gibi, ulaşım alanında da bize kolaylık sunmaktadır. Ticari araçlar farklı donanım özellikleri ile ticareti kolaylaştırmıştır. Araçlara kurulan soğuk hava depoları ile bozulabilecek ürünler, binlerce kilometre uzaklara taşınabiliyor. Yapılan akıllı yol uygulamaları ile güvenli yolculuklar yapılıyor.

Genel ağı üzerinden oluşturulan alışveriş siteleri de, dünya ticaretinin hızlanmasını sağladı. İnsanlar farklı ülkelerdeki ürünlerin neler olduğunu öğrenip, dünyadaki alışverişin artmasına katkı sağladı.

Teknolojinin ulaşımda kullanılmasıyla;

- ✎ Ülkeler arası ticaret kolaylaştı.
- ✎ Aylar süren ticari yolculuklar, daha kısa sürede yapılmaya başlandı.
- ✎ Ürünlerde gerçekleşebilecek bozulmalar en aza indirildi.
- ✎ Tek seferde daha fazla ürün taşınmaya başladı.

İletişim Araçlarının Ticarete Etkisi

- ✎ Üretilen ürünlerin reklamı kolaylıkla yapılmaya başlandı.
- ✎ Ürünler genel ağ üzerinden de satılmaya başladı.
- ✎ Hangi ürünlere ihtiyacımız varsa, ürünün üretiminin yapıldığı her firmaya rahatlıkla ulaşabiliriz.
- ✎ Ürünlerin fiyat karşılaştırmasını rahatlıkla yapabiliriz.

Turizm İnsanları Birbirine Bağlar

Ülke içinde veya dışında hep gitmeyi hayal ettiğiniz yeri arkadaşlarınıza nedenleriyle birlikte anlatınız.

İnsanların, eğlenmek, dinlenmek ya da başka yerleri görüp tanımak amacıyla yaptıkları gezilere turizm denir. Turizm faaliyetleri ülkelerin ekonomileri açısından çok önemlidir. Kurulmuş bir sanayi tesisi, bir şehre ya da bölgeye ekonomik açıdan ne kadar fayda sağlıyorsa, turizm faaliyetleri de o kadar fayda sağlar. Bu nedenle bacasız sanayi olarak adlandırılır. Turizm faaliyetleri sonucu gelişen şehirlerdeki halk ürettikleri ürünleri satma imkanı bulurken, kurulan turizm tesislerinde de çalışma imkanı bulurlar.

Turizm faaliyetleri yapıldığı alanlara göre iki gruba ayrılır. Kişiler kendi ülkeleri içerisinde turistik faaliyetlerde bulunuyorsa iç turizm, ülke sınırları dışında ise dış turizm olarak adlandırılır.

Turizm Faaliyetlerinin Katkıları

Ekonomik açıdan bölgenin kalkınmasına katkı sağlar.

Farklı kültürlerin tanınmasını sağlar.

Milletler arasında dostluk bağlantıları kurulur.

Milletlerin birbirlerine karşı olan ön yargıları son bulur.

Uluslararası ticaretin gelişmesini olumlu yönde etkiler.

Devletler arasındaki iş birliği güçlenir.

Kişiler kendi topraklarında bulunan tarihi ve doğal güzellikleri tanır.

Doğal ve tarihi ortamların korunması ve geliştirilmesinde önemli rol oyar.

Turist gelen bölgelerde sosyal ve kültürel değişiklikler oluşur.

İnsanlığın Ortak Mirası

Çevrenizde bildiğiniz ya da gidip gördüğünüz tarihi ve doğal güzelliklere örnek vererek, bunların günümüze kadar ulaşmasının bizlere ne gibi katkılar sağladığını sınıfta tartışınız.

İnsanların geçmiş dönemde oluşturdukları, kendilerinden sonra gelen nesillere aktardıkları maddi ve manevi değerlerin tümüne ortak miras denir.

Ortak miras eserleri, uzun yıllar sonucunda, farklı medeniyetlerin ve insanların katkıları ile oluşan varlıklardır. Bu eserlerin tüm dünyada korunması gerekmektedir. Bunlar bize insanlığın geçmişi hakkında bilgi verir, uygarlıkların nasıl yaşadıklarını öğrenmemize yardımcı olurlar.

Ortak miras eserleri, **UNESCO** tarafından koruma altına alınmıştır. Eserlerin doğallıklarını koruması ve zarar görmemesi için önlemler alır. Ülkemizde de bu görevi Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü üstlenmiştir.

Türkiye'deki Dünya Miras Listesi'nde Yer Alan Varlıklar

- 📌 Divriği Ulu Camii
- 📌 Nemrut Dağı
- 📌 Cumalıkızık köyü
- 📌 Ani Harabeleri
- 📌 Diyarbakır Kalesi
- 📌 Aphrodisias Kenti
- 📌 Çatalhöyük Kalıntıları
- 📌 Truva Antik Kenti
- 📌 Selimiye Camii

- 📌 Tarihi Safranbolu Evleri
- 📌 Kapadokya ve Göreme
- 📌 Göbeklitepe
- 📌 Bergama Antik Kenti
- 📌 Xanthos - Letoon
- 📌 Pamukkale
- 📌 Efes Antik Kenti
- 📌 Hattuşa

Ortak miras unsurları içeriklerine göre kendi içlerinde bölümlere ayrılır:

Kültürel Miras

Göbeklitepe

Edebiyat Mirası

Ergenekon Destanı

Bilim Mirası

Aziz Sancar

Sanat Mirası

Osmanlı Minyatürü

Doğal Miras

Pamukkale

Düşünce Mirası

Hacı Bektaş-ı Veli

Beraber Yapalım - 8

1. Ülkemiz topraklarında yaşamış olan düşünce mirasımız arasında yer alan kişilere iki örnek verip, onların bizlere bıraktığı öğütlere örnek veriniz.

.....

.....

.....

.....

2. Ülkemizde bulunan turistik yerlere örnek vererek, bölgelere neler kazandırdığını açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Örnek Soru

İletişim araçları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte altın çağını yaşamaktadır. İletişim araçları her gün kendisini yenilemekte, her geçen gün daha iyi bir teknoloji ile karşımıza çıkmaktadır. Böyle bir durumda iletişim araçlarının varlığının, ticarete etki etmemesine imkân yoktur.

İletişim araçlarının gelişimi göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi iletişim araçlarının ticarete olan olumlu etkileri arasında yer almaz?

- A) Üretimi yapılan ürünlerin reklamı kolaylıkla yapılarak, insanlar ürünle ilgili kolaylıkla bilgilendirildi.
- B) Genel Ağ üzerinden yapılmaya başlanan ticaret ile maliyetler düşürüldü.
- C) İhtiyacımız olan ürünleri ararken fiyat karşılaştırması kolaylıkla yapılmaya başlandı.
- D) Genel Ağ üzerinden yapılan alışverişlerde, ürünlerin kalitesi gözle görülememektedir.

Biz Çözdük

İletişim araçlarının gelişmesi ile insanlar ticari faaliyetlerini bu araçlar üzerinden yapmaya başladılar. Yapılan ticaretlerde insanlar, kolaylıkla ürünlerin fiyatlarını kıyaslayabilmeye başladılar. Ayrıca dünyanın farklı noktalarında üretilen bir ürünü herkes kısa sürede öğrenmeye başladı. Genel ağ üzerinden yapılan satışlarda ise dükkân kirası, çalışan giderlerinin olmaması nedeniyle indirimli ürünlerin satışı sağlandı. Fakat ürünlerin kalitesinin gözle görülememesi bazı alışverişlerde olumsuzluklara neden olabilmektedir. Bu nedenle doğru seçenek D'dir.

Örnek Soru - 3

İnsanların geçmiş dönemde oluşturdukları, kendilerinden sonra gelen nesillere aktardıkları maddi ve manevi değerlerin tümüne ortak miras denir. Ortak miras eserleri, uzun yıllar sonucu oluşan, farklı medeniyetlerin ve insanların üzerinde emeği olan varlıklardır. Bu eserlerin tüm dünya insanlığı tarafından korunması gerekmektedir. Bunlar bize insanlığın geçmişi hakkında bilgi verir, uygarlıkların nasıl yaşadıklarını öğrenmemize yardımcı olurlar.

Ortak miras eserlerinin koruyuculuğunu yapıp, onların daha sonra gelecek olan nesillere aktarılmasını sağlayan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) UNICEF
- B) UNESCO
- C) NATO
- D) KEİ

Sen Çöz - 3

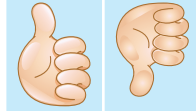
Etkinlik - 13

Aşağıda verilen ifadeleri ülkemiz için düşündüğümüzde ihracat mı ithalat mı olduğunu "İhracat" ve "İthalat" bölümlerine işaretleyiniz.

		İhracat	İthalat
a.	Son dönemlerde birçok alanda, özellikle roket yakıtı olarak kullanılan bor modeni.		
b.	İçerisinde birçok vitamini bulunduran tropikal ürünler.		
c.	Günümüzde enerji kaynağı olarak kullanılan yer doğal-gaz.		
d.	Dünya ekonomisinde büyük paya sahip olan tekstil ürünleri.		
e.	Özellikle çikolata fabrikalarının vazgeçilmez hammad-desi fındık.		
f.	Yağışın bol olduğu alanlarda tarımı yapılan çay bitkisi.		
g.	Dayanıklı ev aletleri olarak bilinen beyaz eşyalar.		
h.	Kolonya, parfüm ve gıda sektöründe kullanılan gül.		
ı.	Motorlu taşıt sektörünün en fazla ihtiyacı olan otomo-bil parçaları.		
i.	Takı sektörünün vazgeçilmezi işlenmiş altın ürünleri.		
j.	Hastalıklarda mücadele için vazgeçilmesi mümkün ol-mayan ilaç sektörü.		
k.	Dünya savaşlarının en önemli nedeni olarak bilinen pet-rol.		

Etkinlik - 14

Aşağıdaki cümlelerde doğru olanları ✓, yanlış olanları ✗ ile işaretleyiniz.

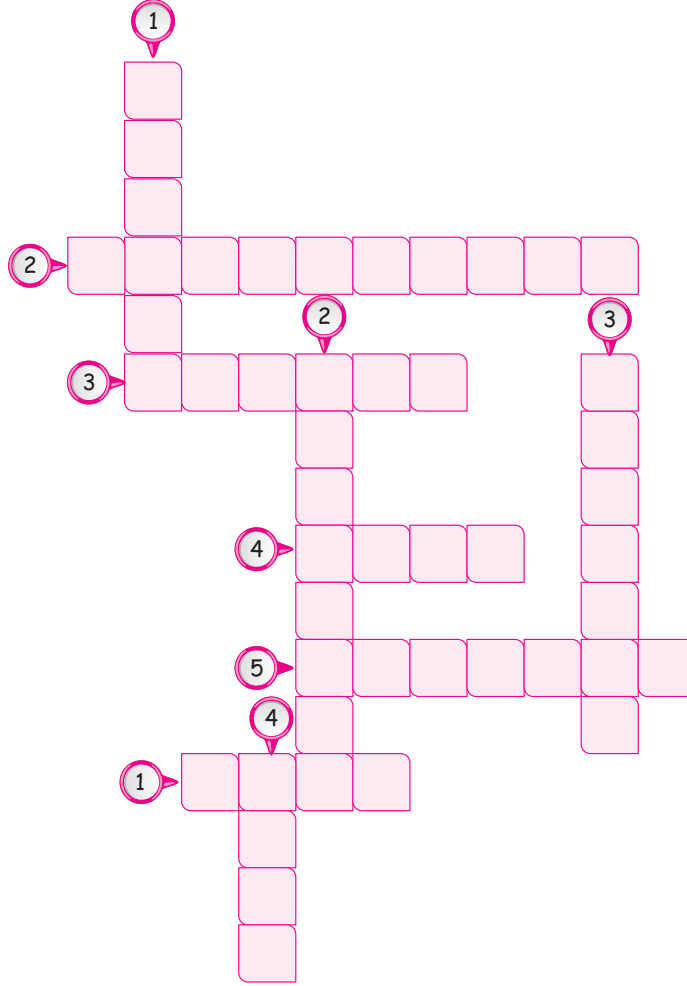
Doğru

Yanlış

a.	Bir ülkenin ihtiyacı olan maddeleri başka ülkelerden satın almasına ihracat denir.		
b.	Ülkelerin ve insanların birbirleriyle yaptıkları alışverişe ticaret denir.		
c.	Ülkeler arasında yapılan ticaretle kullanılan en ucuz yöntem demiryolu ulaşımıdır.		
d.	Doğalgaz ve petrol taşımacılığında kullanılan en iyi yöntem boru hatlarıdır.		
e.	Genel Ağın gelişmesi ile ticaretle, e-ticaret sistemine geçildi ve ekonomi canlandı.		
f.	Türkiye'de yaşayan bir kişinin, yaz tatilinde Antalya'ya gidip bir hafta kalmasına iç turizm denir.		
g.	Turizm faaliyetleri insanlar arasındaki kültürel bağların zedelenmesine neden olur.		
h.	Ortak miras listesinde bulunan maddi ve manevi değerler UNESCO tarafından koruma altına alınmıştır.		
ı.	Türk dünyasının düşünce mirası listesinde yer alan, Balzac'ın kitapları insanlara hala yol göstermektedir.		
i.	Dış turizmin yapılabildiği bölgelerde döviz kazancı fazla olduğu için, diğer bölgelerden iş bulmak için, bu bölgelere göçler olmaktadır.		
j.	Türkiye tarım ürünlerini ithal ederken, elektronik ürünlerin ihracatını gerçekleştirir.		
k.	Ülkemizde yetiştirilen fındıklar, yurtdışına ihraç edilmektedir.		

Etkinlik - 15

Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

	Yukarıdan Aşağıya		Soldan Sağa
1.	Unesco tarafından koruma altına alınmış olan, Adıyaman sınırlarında bulunan milli park alanıdır.	1.	Uluslararası ticarete, ulaşım maliyetini en aza indirmek için kullanılan araçtır.
2.	Ülke içerisinde yapılan turizm faaliyetine denir.	2.	Uzun yıllar boyunca oluşturulan, sonraki nesillere aktarılan maddi ve manevi değerlerin tümüne denir.
3.	Bir ülkede üretilen malların başka ülkelere satılmasına denir.	3.	İnsanların dinlenmek, eğlenmek ve gezip görmek amacıyla yaptıkları gezilerdir.
4.	İzmir sınırlarında bulunan, Klasik Yunan dönemine ait, İyonlardan kalma antik şehirdir.	4.	Uluslararası ticarete maliyetin en fazla olduğu araçtır.
		5.	Ülkede bulunmayan ya da yeterli olmayan bir ürünü başka bir ülkeden satın almaya denir.

Etkinlik - 16

Aşağıda verilen ortak miras eserlerinin hangi ortak miras türü ile ilgili olduğunu karşınıza yazınız.

a.	Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun yazdığı Yaban adlı eser.	
b.	Büyük başarıları ile Nobel ödülünü kazanan Aziz Sancar hoca.	
c.	Mısır piramitlerinden 7500 yıl önce oluşturulan, yerleşik hayatın izlerinin ilk kez ortaya çıktığı, tarihin sıfır noktası olarak değerlendirilen Göbeklitepe.	
d.	Din, dil, ırk ayrımı yapmadan tüm insanlığa verdiği nasihatlarla, doğru, dürüst yaşamının yollarını gösteren Mevlana.	
e.	Osman hamdi Bey'in 1906 yılında çizdiği Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu.	
f.	Yerli ve yabancı turistlerin hayranlıkla izledikleri, Antalya'nın gözbebeği olan Manavgat Şelalesi.	
g.	Matematik, gökbilim ve coğrafya ile uğraşmış, sıfır rakamının mucidi Harezmi.	
h.	Kars şehrinin güneydoğusunda yer alan, Ani Harabeleri önemli bir antik kenttir.	
ı.	Çevresinde bulunan peribacaları nedeniyle, yerli turistlerin olduğu kadar yabancı turistlerin de gözbebeği olan Kapadokya.	
i.	Geniş salonları ve ihtişamlı bahçeleri ile herkesin yaşamak isteyeceği Safranbolu evleri.	
j.	Bembeyaz havuzlarıyla, her yaşta insanın ilgisini çeken, içine girenlere şifa veren Pamukkale travertenleri.	
k.	Modern fiziğin babası olarak bilinen, rönesans akımının büyük bilim insanlarından Galileo.	
l.	Mimar Sinan'ın II.Selim zamanında yaptığı, ustalık eseri olan Seliye Camii	

Etkinlik - 17

Aşağıda verilen cümlelerdeki boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

turist gemi boru hatları

Levni ticaret

bor madeni UNESCO sanat

ithalat uçak

1. Bir ülkede bulunmayan bir ürünün, başka bir ülkeden satın alınmasına denir.
2. Ülkeler ve insanlar arasında gerçekleşen mal alıp satmaya denir.
3. Türkiye topraklarında dünya rezervlerinin yarısından fazlası bulunan ve geleceğin madeni olarak değerlendirilen önemli yer altı kaynaklarımızdandır.
4. Dünya ticaretinde, ulaşımın en pahalı olduğu araç iken, en ucuz olduğu araçdir.
5. Herhangi bir yere gitmek, eğlenmek veya dinlenmek amacıyla giden kişiye denir.
6. ortak miras unsurlarımızı, oluşabilecek her türlü tehlikeye karşı koruma altına almıştır.
7. Osmanlı Devleti'nde yaşamış, yaptığı minyatürlerle, tüm dünyada tanınan önemli bir sanatçıdır.
8. Günümüzün en önemli enerji kaynakları olan petrol ve doğal gaz ile bir ülkeden başka bir ülkeye taşınmaktadır.
9. Ünlü ressam Leonardo da Vinci'nin dünyaca ünlü Mona Lisa tablosu mirası olarak kabul edilir.

Etkinlik - 18

Turizm faaliyetlerinin, insanlara olan katkılarını verilen alanlara yazınız.

1

.....

.....

.....

.....

2

.....

.....

.....

.....

3

.....

.....

.....

.....

4

.....

.....

.....

.....

5

.....

.....

.....

.....

6

.....

.....

.....

.....

7

.....

.....

.....

.....

8

.....

.....

.....

.....

TEST 4

1. İletişimin gelişmesi günlük hayatımızda bizlere birçok konuda kolaylık sağlamıştır. İnsanlar arasındaki haberleşmenin hızı artmış, sevdiğimizle daha kolay iletişime geçişimiz sağlanmış, dünyanın farklı yerlerinde olan olaylardan haberimiz olmaya başlamıştır.

İletişim araçlarının gelişmesinin ticaret üzerindeki etkisini düşündüğünüzde aşağıdakilerden hangisi bu etkiler arasında sayılamaz?

- A) Üretilen ürünler e-ticaret sistemi ile satılabilmesi.
B) Ürünlerin reklamının ve tanıtımının yapılması
C) Ürünlerin şehirlerarası taşımacılığında olumsuzlukların yaşanması
D) Ürünlerin fiyat ve üretim bilgilerinin kontrol edilmesi

2.

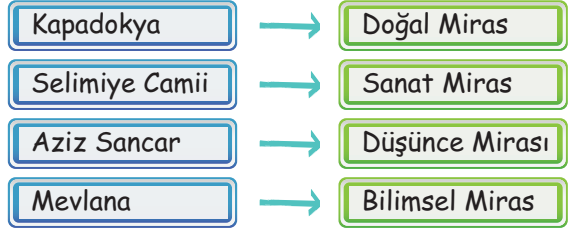

Küresel dünyada insanlar alışveriş yapabilmek farklı ülkelere gitmektedirler. Döviz kurlarının artması sonucu ülkemize alışveriş yapmak için gelen turist sayısı oldukça fazladır. Edirne, Tekirdağ gibi sınır şehirlerimiz alışveriş yapmak için gelen turistlerle dolup taşmaktadır.

Öğretmenin verdiği bilgilere göre bu alışverişler sırasında aşağıdakilerin hangisinin ortaya çıkması beklenmez?

- A) İnsanlar arasında kültürel etkileşim artar.
B) Ekonomik açıdan bölge halkı kazanç elde eder.
C) Ülkemizin güzelliklerinin tanıtımı gerçekleşmiş olur.
D) Yöre halkında kültürel yozlaşma oluşur.

3.

Öğretmen ortak miras değerlerini ve karşılıklarına hangi alanla ilgili olduklarını yazmıştır. Öğrencilerine tahtaya yazdığı bilgileri defterlerine yazmalarını söyledikten sonra yaptığı hatayı fark etmiştir.

Tahtadaki hatanın düzeltilebilmesi için aşağıda verilenlerden hangisinin yapılması gerekir?

- A) Aziz Sançar ve Mevlana'nın yer değiştirilmesi gerekir.
B) Düşünce mirası ve tarihi mirasın yer değiştirmesi gerekir.
C) Selimiye Camii ve Mevlana yer değiştirmelidir.
D) Doğal miras ve bilimsel miras yer değiştirmelidir.

ÇİTA YAYINLARI

4.

Geçmiş medeniyetlerden günümüze kadar ulaşan maddi ve manevi değerlere ortak miras denir.

Ortak miras eserlerinin günümüze kadar ulaşip korunmasını sağlayan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
B) UNESCO
C) UNICEF
D) NATO

TEST 4

5. Ahmet babasının kendisine verdiği söz üzerine, hafta sonu için şehir dışında bir yere gideceklerini babasına söyler. Babası da "tamam gideceğimiz yere sen karar verebilirsin ama benim de bir şartım var", der. "Bana gitmek için doğal bir ortak mirasımızı söylersen ben de seni oraya götürüm", der.

Ahmet'in babasına verdiği cevap aşağıdakilerden hangisi olursa, babasıyla beraber bu hafta sonu istediği yere gidebilir?

- A) Efes Antik kenti
B) Selimiye Camii
C) Pamukkale travertenleri
D) Göbeklitepe

6.

	Ortak Mirasın Özellikleri	D/Y
1.	Geçmişte yaşamış medeniyetler tarafından oluşturulmuştur.	
2.	Birçoğu zamanla farklı sebepler nedeniyle kaybolmuştur.	
3.	Bu eserler sadece bir millete ait değil, insanlığın ortak malı kabul edilirler.	
4.	Bu eserleri ortaya çıkaran medeniyetler bilinmez.	

Tablonun doğru doldurulmuş hali aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A)

1	D
2	D
3	D
4	Y
- B)

1	D
2	Y
3	D
4	Y
- C)

1	Y
2	Y
3	D
4	D
- D)

1	D
2	D
3	Y
4	Y

7.

Bizim buralarda dünyanın en güzel kayısıları yetiştirilir. Ben de okul tatil olduğu zamanlarda aileme kayısı bahçelerinde yardım ederim. Ağaçların diplerindeki otları temizlerim, böceklenmesin diye gövdelerini kireçlerim. Ama en çok kayısıları toplarken yorulurum. Ama toplama bitip de ürünlerimizi satın almaya gelen koca koca kamyonları görünce yorgunluğum kalmaz. Babamsa bizim bahçede yetişen kayısıların çok uzaklara Avrupa'ya gittiğini söyleyerek her zaman gurur duyar.

ÇİTA YAYINLARI

Mustafa'nın anlattıklarına faaliyetleri göre, yaşadığı bölgenin ekonomik ilişkileri düşünüldüğünde, ülkemize hangi yönden katkı sağladığı söylenebilir?

- A) İhracat
B) Sanayi
C) İthalat
D) Turizm

8. Yeni kurduğu taşımacılık şirketinden ulaşım maliyetlerini en aza indirerek taşımacılık yapmak isteyen şirket sahibinin, aşağıdaki araçlardan hangisini diğerlerinden daha fazla tercih etmesi gerekir?

- A) Uçak
B) Gemi
C) Tren
D) Tır

ÖDEV - 3

1. Türkiye'nin ithalat ve ihracat ürünlerini verilen görseldeki yerlere yazınız.

İHRACAT

.....

.....

.....

.....

.....

İTHALAT

.....

.....

.....

.....

.....

- Bor
- Petrol
- Tropikal meyveler
- Tahıllar
- İncir
- Elektronik cihazlar
- Doğal gaz
- Beyaz Eşya
- Tekstil ürünleri
- İlaç

2. Bulduğunuz şehirde yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkan yeraltı şehri, yerli yabancı çok fazla turisti şehrinize çekmeye başlarsa, şehrinizde ne gibi değişiklikler oluşur, açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Aşağıda verilen tabloyu doldurunuz.

Ülkemizin Dünya Miras Listesi'nde Yer Alan Varlıkları

Kapodokya - Göreme
Mevlana
Hacı Bektaş-i Veli
Selimiye Camii
Efes Antik Kenti
Göbeklitepe
Kaplumbağa Terbiyecisi
Aziz Sancar
Safranbolu Evleri
Truva
Turgut Özakman
Nemrut Dağı
Hattuşa
Oğuz Kağan Destanı
İlber Ortaylı
Pamukkale Travertenleri

Kültür Mirası

Sanat Mirası

Düşünce Mirası

Bilim Mirası

Doğal Miras

Edebiyat Mirası

Yaşadığımız Yerlerin Yöneticileri Kim?

Kar altında kalan yolların temizlenmesi, bağlı bulunulan belediyenin görevidir. Eğer belediye görevini yerine getirmemiş olsaydı, yollarda trafik kazaları olabilirdi. Can ve mal kayıplarına neden olabilirdi. Ayrıca ambulans, it-faiye gibi araçların görevlerini yerine getirememesi büyük sorunlara neden olabilirdi.

Beraber Yapalım - 1

Doğu Anadolu, Marmara, İç Anadolu, Akdeniz, Doğu Anadolu

Beraber Yapalım - 2

İşlenmemiş Ürünler: Salatalık, Marul, Mandalina, Portakal
İşlenmiş Ürünler: Peynir, Reçel, Salça, Hazır çorba

Beraber Yapalım - 3

Bireysel afişler hazırlayalım.

Beraber Yapalım - 4

1. Şeker pancarı üretimi ülkede rahatlıkla yapıldığı için, ham maddesi olan bir ürünün fabrikası açılmak istenmiştir.
2. Açılan şeker fabrikası ekonomik açıdan ülkeye kazanç sağlarken, bölge halkının da iş sahibi olmasını sağlamıştır. Bu nedenle daha çok fabrika açılmıştır.

Beraber Yapalım - 5

1. Yolların her geçen gün daha da bozulması
2. Bozulan yollar zamanında tamir edilerek, büyük sorunların olması engellenebilir.
3. T.C. Ulaştırma Bakanlığı

Beraber Yapalım - 6

1. Ankara, gelişmiş sanayisi, verimli tarım alanları ile ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.
2. Tarımsal ve hayvansal ürünlerin üretimi artırılıp, sanayi ülkelerine ihraç edilebilir.

Beraber Yapalım - 7

1. Ürünlerin taşınması kolaylaştı, daha uzak mesafelere ürün taşımacılığı yapılabilir. İletişim ağının gelişmesi ile ticari faaliyetler hızlandı.
2. Genel ağ ile insanlar farklı bölgelerdeki ürünlere ulaşma imkanı buldu. Kurulan alışveriş siteleri ile müşteriler, evden alışveriş yapmaya başladı.

Beraber Yapalım - 8

1. Mevlana: Kendini küçük görmeyi bırak, sen yürüyen evrensin. Hacı Bektaş-ı Veli: Bir olalım, iri olalım, diri olalım.
2. Manavgat Şelalesi, binlerce turistin ziyaret ettiği bir yer olduğu için, bölge halkı gelen turistlere konaklama hizmeti veriyor, onlara yiyecek, giyecek satıyor.

Sen Çöz

1. C

2. D

3. B

Etkinlik - 1

Toplumsal sorun: Çevre Kirliliği, **Sosyal sorumluluk projesi:** Çevreye önem veren kişilerle kamouyu oluşturma
Hazırlık aşaması: Sosyal medya ile insanların bir araya getirilmesi
Projede yapılması gerekenler: İnsanların bu konuda bilinçlenmesini sağlamak, Projenizle beraber ne gibi değişimler görülebilir: Çevresel kirlilikte azalmalar görülebilir. Proje aşamasında insanların davranması gerektiği • Çevrenin bizim için gösteren faaliyetler yapması

Etkinlik - 2

Doğru: a, c, d, e, f, i, j, k

Yanlış: b, g, h, ı

Etkinlik - 3

Yukarıdan Aşağıya: 1. Sanayi, 2. Tüketici, 3. Girişimci, 4. Veteriner, 5. Tarım

Soldan Sağa: 1. Turizm, 2. Hizmet, 3. Üretim, 4. Dağıtım

Etkinlik - 4

a. Güneydoğu, b. Doğu Anadolu, c. Doğu Anadolu, d. Karadeniz, e. Güneydoğu Anadolu, f. İç Anadolu, g. Ege, h. Karadeniz, ı. Marmara, i. Akdeniz, j. Güneydoğu, k. Karadeniz, l. Marmara

Etkinlik - 5

1. Hammadde, 2. Ekonomi, 3. Hizmet, 4. Turizm, 5. Marmara, 6. Modern mühendisliği, 7. Sosyal, 8. Dağıtım, 9. Geri dönüşüm, 10. Sosyal sorumluluk

Etkinlik - 6

Alınan bir ürünün ambalajında, etiketinde ya da ürünün kendisinde hatalı bir noktasının olmasına denir. (5 Ayıplı mal)

İhtiyacına göre alışveriş yapan, yaptığı alışverişin karşılığında fiş, fatura ve garanti belgesini alan müşteriye denir. (2 Marangoz)

Değişen şartlara uyum sağlayıp, gözlem yaparak fırsatları değerlendiren Kişilere denir. (4 Girişimci)

Bitki örtüsünün orman olduğu bölgelerde görülen en yaygın meslek grubudur. (4 Marangozluk)

Ülkemizin büyükbaş hayvancılık ihtiyacını karşılamak için mandıracılık mesleğinin en yaygın olduğu bölgedir. (7 Doğu Anadolu)

Yer altı kaynaklarının zengin olduğu bölgelerde gerçekleştirilen ekonomik faaliyettir. (3 Madencilik)

İnsanların geçimlerini sağlamak amacıyla belirli bir eğitim sonucu kazandıkları statüye denir. (8 Meslek)

Doğal maddelerin, başka ürünler elde etmek için kesilip biçilmesiyle elde edilen maddelere denir. (6 İşlenmiş madde)

Etkinlik - 7

Resmi Kurum: a, b, e, g, j

Sivil Toplum Kuruluşu: c, d, f, h, ı, i, k

Etkinlik - 8

Doğru: a, c, d, g, i, j

Yanlış: b, e, f, h, k

Etkinlik - 9**Yukarıdan Aşağıya:** 1. Adalet Bakanlığı, 2. Vali, 3. Muhtar, 4. Spor, 5. Akut**Soldan Sağa:** 1. Katılım, 2. Egemenlik, 3. Meclis, 4. Tev, 5. İhtiyar**Etkinlik - 10****Kuruluşunuz adı ne olacaktır?:** Sokak hayvanlarını koruma vakfı**Nasıl bir amblem tasarladınız?:** Kedi ve köpeklerin olduğu bir amblem olmalı**Kuruluşunuz insanlara hangi konularda yardım edecektir?:** Kuruluşum hayvanlara yardım edecek. Sokakta aç ve kalacak yeri olmayan hayvanları toplayıp barınaklara götüreceğim.**Kuruluşunuzun maddi ihtiyaçlarını nasıl karşılamayı planlıyorsunuz?:** Hayvanları seven insanlarla beraber planlanan yardım kampanyaları ile maddi ihtiyaçlarımızı karşılayacağım**Etkinlik - 11**

1. Resmi kurumlar, 2. İç İşleri Bakanlığı, 3. İhtiyar heyeti, 4. Katılım, 5. 13 Ekim 1923, 6. Millî gemenlik, 7. 12 Mart 1921, 8. Bayrak, 9. Muhtarın, 10. Belediye başkanı

Etkinlik - 12

Yüzün üzerinde ülkede insani yardımda bulunan, insan hakları ve insani diplomasi alanlarında faaliyet gösteren kuruluştur. (3 İHH)

Ülkenin finansman politikaları çerçevesinde, sermaye akımlarına ilişkin düzenleme ve işlemleri yapan kurumdur. (5 Maliye Bakanlığı)

İllerin yönetiminden sorumlu, en yetkili görevlidir. (7 Vali)

Belirli aralıklarla yapılan seçimlerle halk tarafından seçilerek göreve gelen il, ilçe ve beldelerde görev yapan yetkilidir. (1 Belediye Başkanı)

Bir konu hakkındaki fikirlerimizi resim çizerek, şiir yazarak ve şarkı söyleyerek dile getirmemize denir. (2 Düşünce özgürlüğü)

Bir milletin başka bir devlete bağlı olmadan özgür ve hür yaşamasına denir. (8 Millî bağımsızlık)

Anne ve çocuklara eğitim vermek amacıyla oluşturulan kuruluş, günümüzde babalara ve çocuksuz ailelere de eğitim vermektedir. (6 AÇEV)

Kişilerin kendi iradeleri ile bir sivil toplum kuruluşunda görev alma haklarına denir. (4 Katılım)

Etkinlik - 13

İhracat: a, d, e, f, g, h, i

İthalat: b, c, l, j, k

Etkinlik - 14

Doğru: b, d, e, f, h, i, k

Yanlış: a, c, g, l, j

Etkinlik - 15**Yukarıdan Aşağıya:** 1. Nemrut, 2. İç Turizm, 3. İhracat, 4. Uçak**Soldan Sağa:** 1. Gemi, 2. Ortakmiras, 3. Turizm, 4. Uçak, 5. İthalat**Etkinlik - 16**

a. Edebiyat Mirası, b. Bilim Mirası, c. Kültür Mirası, d. Düşünce Mirası, e. Sanat Mirası, f. Doğal Miras, g. Bilim Mirası, h. Kültür Mirası, i. Doğal Mirası, j. Kültür Mirası, l. Kültür Mirası, j. Doğal Mirası, k. Bilim Mirası

Etkinlik - 17

1. İthalat, 2. Ticaret, 3. bor madeni, 4. Uçak/gemi, 5. Turist, 6. UNESCO, 7. Levni, 8. Boru hatları, 9. Sanat,

Etkinlik - 18

1. Bölge halkı ekonomik olarak kalkınma sağları. 2. Farklı kültürlerin tanınması sağlanır. 3. Farklı milletten olan kişiler arasında dostluk bağları gelişir. 4. Geçmişte yaşanmış olaylar nedeniyle oluşan ön yargılar son bulur. 5. Devletler birbiri ile işbirliği yapma imkanı bulur. 6. Kişiler kendi ülkelerindeki tarihi ve doğal güzellikleri görme imkanı bulur. 7. Farklı ülkelerin tarihi ve doğal güzelliklerini görme imkanı bulunur. 8. Turizm ile sosyal ve kültürel değişiklik oluşur.

ÖDEV - 1

1.

Doğu Anadolu Bölgesi**Ekonomik Faaliyetler:** Hayvancılık**Meslek Grupları:** Besicilik, Veteriner, Kasaplık**Akdeniz Bölgesi****Ekonomik Faaliyetler:** Turizm**Meslek Grupları:** Tercüman, Rehber, Animatör**İç Anadolu Bölgesi****Ekonomik Faaliyetler:** Tarım**Meslek Grupları:** Çiftçi, Ziraat Mühendisi, Zirai İlaçlama Uzmanı

2.

Meslek: Polis, Öğretmen, Aşçı**Görevi:** Asayişî sağlamak, Eğitim vermek, Yemek yapmak**Elli Yıl Sonrası:**

- Hava araçları ile müdahalede bulunmak
- Teknoloji ile okula gitmeden bağlantı ile ders vermek
- Yapılan küçük haplar ile insanların besin ihtiyaçlarını karşılamak

3.

Alışveriş Öncesi:

- Hangi mağazaya gideceğimizi belirlemeliyiz.
- Liste yapmalıyız.
- Fiyat araştırması yapmalıyız.

Alışveriş Sırasında:

- Ürünlerin son kullanma tarihine bakmalıyız.
- İhtiyacımız kadarını almalıyız.
- Fişimizi kontrol etmeliyiz.

Alışveriş Sonrasında:

- Kullanma kılavuzlarını okumalıyız.
- Ürünlerimizi kontrol etmeliyiz.
- Eğer sorun varsa yetkililere fişimizle başvurmalıyız.

ÖDEV - 2

1.

Sivil Toplum Kurumları

Adı: Yeşilay, **Görevi:** Madde bağımlılarının kurtulmasını sağlar.

Adı: Tema, **Görevi:** Ağaçlandırma yapar ve erozyonla mücadele eder.

Resmi Kurum

Adı: T.C. İçişleri Bakanlığı, **Görevi:** Türk halkının huzuru için gerekli çalışmaları yapar.

Adı: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, **Görevi:** Türk eğitim sisteminin çalışma politikasını düzenler.

3.

Muhtarın Görevleri: 1. Doğum ve ölüm belgesi düzenlemek, 2. Seçmen evraklarını dağıtmak, 3. Sağlık sorunlarını bildirmek, 4. Eğitim yaşı gelenleri tespit etmek, 5. Yerel ihtiyaçları belirlemek

Belediye Başkanının Görevleri: 1. Belediye personeli atamak, 2. Toplu taşıma hizmetlerini düzenlemek, 3. Esnafın kontrolünü yapmak, 4. Park alanları yapmak, 5. Yol, su hizmetleri gerçekleştirmek

4.

İç İşleri Bakanlığı: Kaymakamlığa bağlıdır. İlçelerdeki sağlık hizmetlerinin yürütülmesini sağlar.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü: Valiliklere bağlıdır. İllerdeki eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi konusunda hizmet verir.

İlçe Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü: Kaymakamlığa bağlıdır. Kişilerin nüfus bilgileriyle ilgili işlemleri yapar.

İlçe Tarım Müdürlüğü: Kaymakamlığa bağlıdır. İlçelerdeki tarımsal faaliyetlerin yürütülmesini sağlar.

Kültür ve Turizm Müdürlüğü: Valiliğe bağlıdır. Kültürel zenginliklerin tanıtımını sağlar.

ÖDEV - 3

1.

İhracat: Tekstil ürünleri, Tahıllar, Bor, Beyaz eşya, İncir

İthalat: Petrol, İlaç, Doğalgaz, Elektronik cihazlar, Tropikal meyveler

2.

Bölgeye çok sayıda turist gelir. Tur şirketleri kurulur. Oteller yapılır. Restoranlar açılır. Turistlere satılmak üzere hediyelik eşya dükkanları açılır. Halk ekonomik olarak gelişir. Kültürel değişiklikler yaşanır.

3.

Kültür Mirası: Hattuşa, Truva, Safranbolu evleri, Göbeklitepe, Efes Antik Kenti, Selimiye Camii, Nemrut Dağı

Sanat Mirası: Kaplumbağa Terbiyecisi

Düşünce Mirası: Mevlana, Hacı Bektaş-ı Veli

Bilim Mirası: Turgut Özakman, İlber Ortaylı, Aziz Sancar

Doğal Miras: Pamukkale Travertenleri, Kapadokya - Göreme

Edebiyat Mirası: Oğuz Kağan Destanı

CİTA YAYINLARI

Test 1	1. B	2. D	3. C	4. B
	5. B	6. D	7. C	

Test 2	1. C	2. C	3. A	4. C
	5. C	6. D	7. B	8. D

Test 3	1. C	2. D	3. A	4. D
	5. B	6. C	7. C	8. B

Test 4	1. C	2. D	3. A	4. B
	5. C	6. B	7. A	8. B